

העולם הזה

המחיר
75
מיל

2. 2. 1950
ט"ו בשבט תשי"א
642

כשהגענו למולדת היינו כחולמים...

(ראה עמודים 9-10-11 רפורטזיה של בנו רותנברג
על עולי פולין, שהגיעו לפני ימים מספר לישראל)

**השבועון
המצויר
לכל**

ישראלים מחפשים אמונת בפר"ז

שמאי האבר הוא פסל נדמה כי כל עולמו מושקע בפרי-עבודתו.

נראה שהאמונת אינה מותנית לא ב"נע" ולא ב"דיכויים". גם היום עוד יש "מושבות" ישראליות בבירות העולם, והפעם הננו קורעים בשביל קוראינו אשנב לעולם-האמונת בפריז. אותה אהירת חוזר הכל לקדמותו: אותה אהירת משקה, יצירה והילולת-אמן. אך הוד העבר הועם, בכל זאת. היום שוב לא נמצא מספר כה גדול של אמנים וסוחר-דנטים לאמונת כאשר היה לפני המלח-מה. נשתנו הומנים ונשתנו התנאים. ואולי, מוטב כך. כלום לא הגיעה העת שאמינו יפרו את דמיונם וייצרו את פרי-מחשבתם במולדת? עד מתי נחזר אחר אכסניות בגלות?

דוד לנדברג מראשון לציון עוסק בציור.

"הפוגה" ביצירה — איציק, מבכר סכא, ציור, חוזר לחדר עבודתו לאחר שתייה.

על רקע הסורבון. סטודנטיות ישראליות לאמונת, שתיהן חילות משוחררות.

"פינה ישראלית" על כוס משקה בקפה "רום" המפורסם.

אמונת ושתיה ירדו לעולם כרוכים זה עם זה. מיכאל ארגוב (ציור) שמאי האבר (פסל) באמצע, ודוד לנדברג (ציור) מימין.

«פורצין», וגם לספריו היתה הצלחה — בימים הקרובים יתפרסם ספר על 24 מדינאי הדור בעולם; פראנק תרם את תרומתו בכך זה במאמר על וייצמן.

«מבוקר לביקור אין להכיר את ארץ ישראל — אומר לי פראנק — תמיד סקרן אני לדעת מה תהא דמות המדינה כשאבוא לכאן בפעם הבאה...»

זוהי תמיחה כולנו, תמיחה אלה ש' השקיעו כל חלומותיהם ותקוותם במולדת המתחדשת.

לפני שנים מספר נערך באמריקה מש' אל'עם מעניין: סופרי החוץ המפורס' מים נתבקשו לכתוב על האפיוודה המר' תקת ביותר שנתארעה להם בקריירה העתונאית שלהם. מעין משאל'עם כזה על המקרה הדומתי ביותר שאירע להם בארץ ישראל, ערך גם כותב הטורים הללו בפני עתונאי חוץ נכבדים שהגיעו אלינו במרוצת השנתיים האחרונות.

פסיפס התשובות הוא רב'גוני ומעניין: הן קורעות אשנב לעולמו הפנימי של הסופר שהתרגמותו מאורע מיוחד היא הד' לתהליכי נפשו. תשובתו של ארתור קסטלר, למשל, שונה לחלוטין מזו של קנת בילבי — ושונה משתיהן היא תשובתו של ג'ון קמחי. גם את ג'ורג' פרנק שאלתי אותה שאלה, והוא לא היסס הרבה והשיב מיד: הפגישה שהתרגמותו ביותר שהיתה לי בארץ ישראל היתה עם מנהיגה של קבוצת שטרן, שבימים ההם יצאו לה מוניטיון וזוהי בכל העולם כולו. לאותה פגישה יצא פראנק בחיל ורעדה ובלב פועם. חברי לח'י הסיעוהו שעה ארו' כה במכונית מקפצת; ברור היה שהיא הולכת סחור סחור וחזרת על עקבי' תיה ללא תכלית מיוחדת — הכל כדי לטשטש את חוש האוריינטציה של הנוסע. מספחת נקשרה סביב עיניו וצ' ליל כלי הנשק של מלחיו נשמעה כמנגינת לחי כל הדרך. לפני שפתח פראנק בשאלותיו אצל מנהיג לחי, נתן פרידמן'ליו, הצביע הלה לע' תונאי האמריקני על הסעויות במאמריו על קבוצת שטרן שנתפרסמו קודם לכן בעתוני ארצות הברית שונים. לא' חר מכן כשערך פראנק סיור הרצאות באמריקה הרגיש כי הוא מרתק את קהל מאזיניו בסיפורי המחתרת הרבה יותר מאשר בדברי ראינותיו עם ד'ר וייצמן, ובן גוריון. מים גוברים ימ' תקו'. — לעולם יקש קהל מאזינים את הסודי ואת הבלתי חוקי. אין לך אדם שאינו רוצה להשתחרר משיגרת יום'יום על הופעותיה האפרוריות, ועל כן נמשך הוא מאז ומתמיד להיחיה

שליחה את ועדת החקירה האנגלית אמריקנית בכל סיוריה מואשיגטון, דרך מחנות הפליטים באירופה לארץ ישראל ולמדינות המזרח התיכון;

ב'1947 נתלה גם לוועדת «אונסקופ» מסע שלמעלה מ'15 אלף מילין — דרך ארץ ישראל, אירופה והמזרח התי' כון. הוא עקב אחר כתיבת הדו'ה של הוועדה בז'נבה, ואחרי כן נכח במעמד «לית המדינה» בלייק סאכסס. אגב, קשרי ידידות חמים נתקשרו בינו לבין אותו נציג גואטמלה אוהב יש' ראל גארסיה גראנאדוס.

יש עתונאים הזוכים לפרסומת עול' מית בקשר ל«שעוריה» — וזו היתה גם מנת חלקו של פראנק. ממשלת הלכנון אסרה על כניסתו לארצה יחד עם חבר ועדת «אונסקופ». לשוא ניס' חברי הוועדה עצמה להתערב בדבר, למ' רות מחאת העתונות העולמית וה' «סטייט דפרטמנט» — הוא לא הורשה להיכנס, ומשום כך היתה גם הצלחה רבה כל כך לספרו «הרפתקה בלבנון».

עוד מאורעות רבים אפשר היה לצ' טט, שבהם נכח פראנק בארץ ישראל. הגה, למשל, עמד במיוח חיפה בהגיע לשם «יצאת אירופה»; הוא נכח בבית המשפט שדן שלושה מצעירי אצ'ל למות; שלח את כתבותיו המפורסמות על רצח ברנאדוט, וכיוצא באלו.

אך הצלחתו העתונאית הקדימה בוא. עוד בהיותו בן 21 כתב גובילה בשם «הנירבאנה השלישית». באותו פרק זמן סיים את חוק לימודיו באוניברסיטה של קליבלנד; חלם על שירה, על אחוזה ועל אהבה. הספר לא ראה אור, אך הוא אינו מתבייש בו עד היום הזה...

ברגע מסוים בחייו נדמה היה לו לפראנק שנועדה לו קריירה שהמטיה: הוא היה אלוף השחמט במדינת איהויו בגיל 17, אך לבסוף משכה אותו העת' גות אליה. גם לאחר מכן השתתף במש' חקים חשובים, לרבות עם אליוכין, אלא שיד «המעמד הרביעי» היתה לבסוף על העליונה. הוא החל בעתונות המקר' מית ועבר לאחר מכן לעתונות גיר' יורק, ומני אז נפתחו לפניו הדלתות לרחוה.

גם בשטח העתונות הכללית יש לו לפראנק הישגים רבים. תקצר היריעה מלספר על פרשת גודווי באירופה, על פגישותיו עם המדינאים — בנש, צ'אנו ואחרים. אפיוודה אחת, אולי, ראוייה לציון: יום אחד ב'1934 נקבע לו ראיון אצל המלך היוגוסלבי אלכסנדר, והנה נודע בינתים שהוא נרצח במר' סילי. יום אחד נקבעה לו פגישה עם דולפוס בוינה, והנה עד מהרה נודע, כי גם הוא נרצח על ידי הנאצים...

אין לך כמעט עתון בעל שם באמריקה שבו לא נתפרסם מפרי עטו של פראנק, החל מן «ניישן», «סאטורדי איבנינג פוסט», «ליף», «ניו יורקר» וכלה ב'ה

לחלוטין. הוריו היגרו מאירופה, עם זרם המהגרים הגדול בסוף המאה הקו' דמת, — מרוסיה, מפולין או מהונ' גריה, — אך מקורות העבר ניסשטשו בכורה היתוך של ארץ «מגורדי השחקים».

שאלתי כיצד הגיע חזרה אלינו? והתשובה היא טיפוסית לאנשי שם רבים אחרים. הוא מספר לי, כי את «ירח הדבש» שלו בילה באירופה. שנה תמי' מה סירר ברחבי היבשת שעמדה עד מהרה לשקוע בגם של אש, תמרות

עשן ודמים. עשרים ארצות עבר מבר'י טניה שבמערב ועד רוסיה במזרח, וב' כל מקום ומקום נפגש עם יהודים, אחיו שהכירם רק לפי השמועה ושלא מדעת. הוא נקלע ללודו, עשה דרכו בנאליבקי, אך בעיקר נרשמה בזכרונו תמונה אחת מרומניה: יהודי וקן, בעל עינים נפח' דות, הציץ מבעד לחלון החוצה. על המדרכה מתחת התהלך איש «משמר הברזל» — הארגון האנטישמי — כש' הוא מוויין מכף רגלו ועד ראש וכ' פעם בפעם זורק מבט מזרז אימים לעברו של היהודי... בתמונת יגונים זו ראה פראנק את כל הטראגדיה היהוד' דית בגלות, אך באותו פרק זמן, ב' 1934, לא ידע עדיין את הפתרון. רק לאחר מכן, כשהגיע לארץ וראה את החלוק בעבודתו, את האכזר המעבד את אדמתו ואת הצעיר הזוקף את גופו תחת שמש חדשה, נכנסה בלבו רוח חדשה — הוא שוכנע, כי כאן, בחידוש פני המולדת הישנה החדשה, גאל יהיה די מצרות הרדיפות והשמד.

ראשית התעניינותו של פראנק בארץ ישראל באה לו באקראי. ביקורו הרא' שון כאן חל ב'1933. אך עד 1944 היה מהלך עדיין בעולמות זרים והציונות לא היתה אלא מושג מופשט בעיניו. חסר היה לו הרגע החינוכי-היסטורי. ב'1944 נתמנה ככתב מלחמה אמריקני בירושלים ובקהיר. כאבותינו נתמנה אף הוא ב'יצאת מצרים', וארץ ישראל מצ' אה הן בעיניו במבט הראשון.

בקהיר היתה לו חתייה נוגעת עד הלב. הוא היה אחד מן העתונאים היהודים היחידים שנכחו במשפט מוין. לפניו עמדו שני בחורים ישראלים ש' היו שונים תכלית שינוי מן הסיסים היהודי שאותו ראה במרוחה של גיר' יורק. המשפט הישרה עליו רוח דכאון. הנהלה היה חמור. השופטים אסרו על העתונאים לרשום את העדויות בכתב. אף על פי כן הירבה פראנק לכתוב על המשפט בכמה וכמה עתונים מאמ' רים רבי'השפעה.

ב'1944 נתגלתה לו הארץ באור אחר. הכל החל לנוע בקצב מהיר יותר, משל לאדם הרואה סרט-קולנוע הסובב על ציור ללא הפוגה. מני אז שיתף עצמו פראנק בכל המאורעות שבאו על הארץ, והרי רשימה כרונולוגית קצרה:

ב'1946 היה הוא העתונאי היחיד

אלומת «ריץ». לשכת עתונות חוץ בתל אביב, שוממים בימי חורף אלה. קול מכוונת הכתיבה נדם, והדוברים הרשמיים פותחים את דבריהם בנעימת התנצלות: «היום אין מה להודיע...» יש ועוד תשנע חריקת עט של עתונאי מספק בקרן זווית, אך הכרת פניו מעידה בו שאין הוא מטופל בסנסאציות ומן הסתם עתונאי ממדרגה שניה הוא של עתון אוסטרלי ממדרגה שלישית. כל «הלוחיתנים» יצאו את ארצנו זה מכבר. אחד מהם תינה בפני את צערו; הוא היה רוצה להשאר בישראל עוד חדשים מספר, אך מן המערכת אין מתירים לו. עליו לצאת ל«נקודות מוקד» חדשות: — יוגוסלביה, אינדונזיה, סין וכיוצא באלו. «שער בנפשך — אמר לי עתונאי אמריקני — מזה יומיים שאין כל ידיעה על ישראל בשום עתון בארצות הברית...»

האמת היא, שעברו ימי ההסערה שלפני שנתיים. זכורני אותם ימים טרופים, שבהם הופיעו הרוון ברנאדוט, שרת והרמטכ'ל הנוכחי לסירוגין במסיבות עתונאים שהיה להן הד' בכל רחבי תבל. כ'150 נציגי העתונות העולמית ישבו דרוכים ומתוחים על כסאותיהם, כאותם הסימפוזים הרגישים הקולטים כל רחש וכל בתקול, ומיד לאחר מכן הוטרד הטלגרף הישראלי בקדחת מרוצה של רבבות מלים בשעה...

ברם, הימים ההם חלפו. מי יודע אם ישונו עוד, אין כמובן, שיש גם צד שני למטבע. היו זמנים, שבהם נשתוקקו מנהיגי ישראל לדבר אחד בלבד: מי יתן וינחו אותנו לנפשונו, כדי שנוכל לגשת לביצוע מלאכה היצירה ממש...

אף על פי כן, עוד מבקרים בישראל מפעם לפעם עתונאים בעלי שם עולמי. והנה בימים אלה נפגשתי עם אחד מאלה — הוא ג'ורג' פרנק היהודי האמריקני. כשדויעה העתונות של בארסלי קראם לארץ, ידעתי, שגם ידידו בנפש, פראנק, יתלה אלי. ואמנם את שניהם מצאתי בבלון «ארמון» על שפת ימה של תל אביב, ושניהם מוק' מים מן הארץ ומאנשיה יותר ויותר לאחר כל ביקור וביקור בה.

דרכי «העולם החדש» עדיין אינם מר' בנים לנו. אנו שומרים אנו מטבענו, דוגלי המימרא «אשרי יושבי ביתך...» ואילו ביבשת שנתגלתה עלי ידי קולומ' בוס יש אמת'מיה אחרת לצורת הד' חיים: שם כסאלי מודדים הכל במהירות הקצב ובמספר הקילומטרים שעבר מל' י או אלמוני בשליחות מסוימת. טרומן עשה 250 אלף מילין במסע'הבחירה שלו נושאות: וילקי עבר 41 אלף מילין בסוירו על פני העולם, וכדומה. ותנה אני קורא בעליו, המציג את הע' תונאי ג'ורג' פרנק בפני קהל מאזינים באמריקה, כאדם שעבר מרחק של 100 מילין בנסיון להתחקות על בעיית ארץ ישראל...

ואמנם פראנק מכיר את בעיית ארצנו כמעט כמו שהוא מכיר את אמריקה שלו. שמונה פעמים ביקר כאן, עבר בארץ לאורכה ולרוחבה, נפגש עם רא' שי המדינה, דיבר אל האדם ברחוב, סירר בנקודות ההתיישובות בגליל וב' גלב, ראה הכל ממקור ראשון. והעיקר לא חובה עתונאית גרידא יש כאן, אלא אהבת אמת; יש בו בעתונאי מחונן זה לא רק עט שגון ועין חודרת, אלא לחלוטין שבדמיון, התלהבות פיזית ונפש מעודנת.

לכתחילה תמהתי על הקשר העמוק שיש לו עם הארץ. מה לו ולמלות כנען? והוא כה הרוחק מן התחי' היהודי? הוא גולד בקליבלנד שבאר' צות'הברית, התחנך בסביבת רחוקה מן המסורת ועניני היהודים זרים היו לו

סלע

נגד דיבמטיזם וגרופה

יותר מ-1000 רופאים מאשרים את פעולתו הבטוחה

נסיון אחד משכנע

logal

ירושלים - הרים סביב לה

תחילה וראשית לכל, הרי זה קור, הנכסה עליך מעם הסלעים האפורים, הרחובות השוממים ובתי האבן הקודרים, ולאחר מכן - גשם וערפלים וע'ננים, אלו שבכאן אינן שטים מעליך, הם שרויים בתוכך, או שמא אתה הוא השרוי בתוכם.

ירושלים, רחובות שוממים, עובר אורח מקרי עטוף במעיל ומגנעת ופנסי רחוב מב' ליתים אורם העמום, ומעל לכל - קור, קור, קור.

דח' המלך ג'ורג' תחילתו בסוכת השוטר, גמורתו בהצטלבות, עקולו חד והריקו משתפל לבני יהודה, "עטרה", "יר" דן" ו"אלנבי", והרי לך מרכזה הרוחני והתרבותי של הבירה.

משבצת למסגרת דלה זו שלוש בתי קולנוע, "הסרה סנטה", "בצלאל" ואולם הימ.קא. - והרי לך לפניך ירושלים בא' שר לכל, מכל, כל.

"עטרה" - כסית דה ירושלים, קפה דלוח ועכור כמי שופכין, גג עשוי ירי' עות אוהל דולף מים, תנור נפט, עשן, הבל גשימות, המולה קולנית וחבורות סטודנטים נצחיים המתחככים עולמית, "ירדן" - המרכז, "האימפריאליסטי", או בית ועד למומחייאסטרטגיה כאן דגים בסבוב הבא ובכשלוניות כבוש העיר העתיקה בעבר. נערות צבועות לחיים ושפתיהם, פסנתרן משמיע פס' מים יצירה כלשהי הקרובה קרבת משפ' חה רחוקה לשופין או ליסט, אשה המתרבת בצעזע ענק לגיל הנעורים מ' מחלקת כרטיסי כניסה למלכות השמיים וקפה, המזכיר בצבעו אותם מיפלאים שהיו בשמוש אי פעם ונת' קראו - קפה.

לאחר הכחת הפנים

הכביסה ונקי הבית וכן לפני השינה משחי את ידיך ב' קרם "ולוטה" בל תהינה אדומות ומחוספסות. ולוטה מזינה את העור ושומרת על רכותו ועדינותו.

ולוטה

תוצרת שמן היא!

Velveta

"אלנבי" - מכונת הסלאים האמרי' קניית, המקיאה מקרבה כעכי לביבות שחורן מרובה על תוכנו, מושכת המר' ני מסתכלים, ואפשר שאין זו אלא השפעתה הזהובה של המוכרת הבלוני' דיגית, - על כל פנים הקפה טעים באופן מיוחד - ונראה שאין רמתה הרוחנית של החברה מותנית בשותיו.

וכאמור - "בצלאל", "הסרה סנטה", "הקונסרבטוריון" ואולם ימ.קא. הה, כן, בניגוי הכנסת. כמוכן, והרי לפניך הבירה, היא כמות שהיא, כמות שהיתה זה רבות בשנים ותהיה.

בשבת מסתלק הענן ששכן מעל - ומתחת - הר הרצל - מים קארי ופינה מרחבי גבהים נפלאים לשמש היוזחנית והזהרת.

מיס'קארי, פסגת הר גישא, שני בניגי מדות וכנסיה קטנה בסבור הפסגה, לפנים היה בכאן בית מנוחה ומר' גוע לפקיד ממשלת המנדט; הועבר "בירוש" לרוצחי הליה וגמסר "במ' תנה" עקבות דמים לכובשי עין כארם ומשחררי הפרוודור.

בית ג'אלה צופה ממול ומקריגה אל על מתקני שידור שרתו בזמנם את "צבאות הוד מלכותו". כיום יש לה תפקיד אחד: לעורר יצרים, "אימפריא" ליסטיים" בלבבות קציני צבא צעירים שחתמו על שרות קבע. שמאלה הימנה גמה בין שתי שלוחות הר וצופה על ואדי סארר - בית לחם - רמת רחל, ארמון הנציב, הר הצופים והרי מזרח הבירה.

ולמטה ממש למטה - פשוט נתר ועוף - עין כארם, לפנים תערובת מזרחית טפוסית של עבאיות, כפיות, נוגילות וריחות קאב, כיום - עצי פרי בשלכת, משפחות מעולי בולגריה ומרוקו וכפר הנוער, "מוסקוביה" השי' ריד האחרון - והגאה עד מאוד - ששרד מימי המנדט; המנזר המפור' סם - שקט, דומיה ושלוה נעימה מבדילים אותו מקרתנות החולין של כפר העמל.

להכנס? לא, אין אתה יכול להכנס אלא באם תפרוץ פנימה בכוח, ושמא תקרא לאחד הנוזרים? הלו! כאן יצוי תהי המאה העשרים מתרסקים על דלתות המאה... (הראשונה?!) לא, אין נפש חיה, עסקים כנראה בעבודת הבורא, ובכן, טוב ופנה הלאה, לא, רגע, שלח עוד מבט אחרון, אילן שהיקף גזעו כדי חביקת ארבעה אנשים, תמונת צב' עונין רחבת מדות המתארת את דרכה של העלמה הקדושה מנצרת לעין כא' רם ושוב, - שקט, גועם ושלוה.

המעין שבכפר הנוער מפכה מים חיים ונפלאים, חבל רק שהיום יום חורף ואין הצמאון מטרדיך, טבלה הקבועה בכותל ממול קוראת ומוזמנה: "הוי כל צמא, לכו למים". הכוונה מוחשית עד מאד, הנה אתה והנה המים, כרע ולגום, והו זה, אחירה של קדמוניות, הכנסת אורחים, אדיבות וגועם.

ומכאן להר העבר והעתיד, הר הר' צל, פעם נטעו כאן גנים גדולים ורח' בים, כיום עומדים עצי המשמש וה' שויף בשלהי השלכת ומשוחים למקום ארשת של יתמות יתירה.

עלה לפסגה, בסבורה, ממש בטבורה - משטח בטון עגול, שפת אבנים עגולה, גדר נמוכה ורוח, רוח קר, כאן, אמותיים תחתך עצמו החורה ג' דול, למטה יותר, צופים פני הפרווד' דור - קברות ההורים, סמלי, סמלי מאד, ההורים ראו את הדרך, הבן הד' גול חוזה פני המסגרה, המסגרה כולה, לרבות העיר העתיקה - וממערב - הקאסטל, קרית ענבים, בתולת אבו גוש ואופק רחוק שיש בו רצועה צרה של ים.

מסביר באדיבות: לפנים נתחוללו בכאן קרבות עזים, ובאותה אדיבות: שמא חשתו ספל קפה? קפה ועבדול קאדר. אכן, הזמן מטשטש מאורעות וחוויות. הקאסטל מבצר הפרוודור והדרך, הדרך המוליכה לבירה.

כה, ומהו כסר זה שעל הפסגה הסמוכה? וזה שלמטה הימנו? משגב הפלמ"ח. הפרי הכנים לנו הון רב בקיץ שעת' בר; בתכניתנו לגדל כאן דבורים וואת על שום הפריחה הכפולה שבמקומות אלו.

המדבר - פלמ"חניק, ואפילו, אין אתה יודע שהמתישבים אנשי פלמ"ח הם, הנה לפניך פלמ"חניק, הבלורית השופעת והסתורה, המכנסים, הקדרות (חורף) המבט העז וחיתוך הדיבור הצב' רי, העסיסי, החונן - פלמ"חניק.

ועיניי בטחון? סליחה, זאת איני יודע. שפיר - עיניי בטחון, יפה להם השתיקה.

תשתו תה? לא! ח'ח'ן. דרכנו אצה לנו.

סאטף - מנין לדעת שאכן חיים אנשים, הר מכאן, הר מכאן ואדי באמ' צע וקצת מעליו ביקותות אבן, רכובות זו על גבי זו, כרגיל: - לפנים כפר ערבי, כיום קיבוץ, ולעברית הוסב שמו: בכורה, ואין נאה משם זה, סיטף - הפרי הבשל כדי התפקעות בכורה - גני פרי על המדרונים.

ממול - על צלע ההר הסמוך, מנזר סאטף.

ואם כן, למנזר, ראשית רד בינות לגני הפרי, חצה את ואדי עין כארם, הנופל בקירוב מקום לאודי סארר, דג מעל חומת האבן המקיפה את המנזר והמוכירה לך את חומת סין בועיר אנפין, והרי ששרוי אתה בטבור - טבור של השקט.

דרי המקום - גזיר מזדקן וכלריו, אלא שעם בוא השבת תמצאם הולכים לבולתה ב"מוסקוביה". הבנין סגור ומסוגר מכל עבריו ואין אתה שומע אלא את המיית המים המ' קלחים על פני השרשים. המים, דומה שאין ההר עומד אלא על גבי מעי' נות, המערה הגדולה המקרה מים חיים וזכים מעוררת כך רעות אימה זמירה. ברם מאידך מעוררים כך דגי הפז השי' סים בברכה רגשי נעימות, והנה שלט עברית: - "מקום קדוש". מנזר זה שייך למסדר "הסרה סנטה", שמסר בטובו חלק מבניגיו בירושלים לרשות האוניברסיטה העברית. הפוגע במקום זה מתנכל לאלו שכה הטיבו עם האוי' ניברסיטה.

ובכן, אין לפגוע במקום זה, ואילמלא האזהרה, כלום היה מישאו מהין לפגוע? ובכן סגור המקום ומסוגר, הצץ מב' עד לסורג הברזל לתוך הקאפלה השי' קועה בדומית רזין. האון להמיית המים ולשקט הנפלא המושל כאן בכיפה. שקט שמעולם לא הופרע ואפשר שלא יופרע לעולם, וחזור על עקבותיך, השמש מש' תפלת מאחורי ההרים ובטנך הומה.

הרחקת שערות לחלוטין בדיאטרמיה

באחריות בלי צלקות ובאופן סופי (שיטה חשמלית) 1400 שערות לשעה מהרגלים

"ירדניה"

תליאביב, יוחנן הסנדלר 18 תיספה, רחוב מיכאל 31 השתמשו בחדשי תורף להרחקת שערות.

שחור - לבן

המו"מ הכספי הבריטי - ישראלי החל באווירה ירי דתית.

דרושה פחות אווירה "לירית" יותר העברת לירות.

יתרות השטרלינג שלנו - מוקפאות.

העלאת המשכורות - מוקפאות.

נכסי הגרמנים - מוקפאים. ואנו מתפללים על הכפור!

מפ"ם מוכנה לשכוח הטאי העבר וזהתפשר, אך אחת הדרישות העיקריות - שרי נוי עמדת מפא"י בענין הכי' רת אשדג.

אם יאדימו חסאיכס כשני - כא ש' לג ילבינו!

נקבעה דרגה נוספת בצ.ה. ל. - זו של אזרף-משנה.

על זה נאמר - משנה סס משנה מזל!

נתבטלה אשמת הסתננות כנגד ערבי מעזה, שכן לא הוכח שזוהי נמצאת מחוץ למוכרנית ישראל.

מעז (ה) יצא מתוך. ש. ט. ראוך

באוסובוס ומחוצה לו

אנוכיית

מי שיערוך סטטיסטיקה יוחת, כי בימינו אלה מבלה אדם חלק גדול מחייו באוטובוסים ובנסיעות. ודוקא במקום זה יכול אדם ללמוד: פוליטיקה, דיפי' לומטיה, כיצד יש לנהל מדינה וכיצד אין לנהלה; אפשר ללמוד משהו על אפיים של בני-אדם, על פרגוסותיהם ועל דאגותיהם ואף - על אנוכיותם.

האוטובוס הנוסע לאותה מושבה, עוי' זב בשעה קבועה. 10 דקות לפני המור' עד הגיעה אשה במרוצה. עלתה למכו' גית בכבודות. שלמה את מספר הפרו' טות והתשיבה. מיד ספרה לשכניה כמה דאגה פן תאחר ועד כמה יפה עושה הנהג שאינו מקדים לנסוע ומתחשב באותם הנוסעים שאינם יכולים להגיע לפני הרגע האחרון.

שתי דקות לאחר שאמרה זאת החלה מסתכלת בשעונה בעצבנות והסליטה כלפי הנהג: "אדוני הנהג, נדמה לי שהגיע הז' מל לנסוע".

פנה אליה אחד השכנים: "האם אינך סבורה בגיורתי שיש לח' כות, בכל זאת לרגע האחרון?".

סגנון

הנטיעה לחיפה ברכבת באותו יום היתה משעשעת. וואת כיוון שלפני ישי' בו שתי נערות, סמינריותיות. מעיין שיחתן הלך והשתפר עד שמרבית השכ' גים הסו אוון קשבת. התברר כי סגנון היה ערב לאזנים. הן יצרו סגנון עברי מקורי שאין לזלול בו כלל. דהיינו: מוזג שפת המסורת עם שפת "הסלנג" העברית. מצאתי בשיחתן צרופים מפ' תיעים.

רותי קנתה מאותו מגיש טבלת שר' קולל. לאחר שבלעוהו ולא נודע כי בא אל קרבן חפצה שולה להשליש לידיה של רותי את מספר הפרוודות הדרושות. רותי: "הניחתי יערב ויבושם לחיכך". לאחר רגעים מספר, מפאת הקור, הוציאה שולה כפפות הדוויות.

רותי: "מהיכן גרדת" את האנטיקה הזו של סבתא ינשה?".

אשף

פרופיסור
א. ש. יהודה

"ושבו בנים לגבולם" נתקיים עד כה בעיקר לגבי הבנים הקטנים. הבנים הגדולים של עמנו עוד מוסיפים להחזיק בקרני מזבחנות זרים. הם מעדיפים את נחת המרובה הכרוכה בשב"תם באוניברסיטאות גדולות ומפורסמות על המצוקה המרובה הכרוכה ביישיבה בארץ. אינטימיין מוסיף לפאר את אוניברסיטת פרינסטון במקום האוניברסיטה העברית. הוגמאות רבות כל כך שאין כלל צורך למנותן. אחינו הגדולים והמפורסמים יושבים בבירות העולם במקום להפוך את ירושלים לבירת העולם. בזמן האחרון מורגש שינוי בתוכנו, לא בפאריס ואף לא בניו יורק. חנה אורלוף לא תשב עוד בסביבת פאריס, אלא בשדרות הקרן הקיימת בתל-אביב. גם הפרופיסור הנודע, המזרח העולמי, הפרופיסור אברהם שלום יהודה, חוזר לירושלים, עיר מולדתו ולא יוסיף לגדוד עוד בין האוניברסיטאות המפורסמות בעולם. הוא ישוב לגיו יורק לחידוש מעשיו, כדי לחסל את הקאמפוס שלו ב"ניו-יורק" וסוול ריטריך, איניברסיטה מסוג חדש, שיש לה שמות אלפים תלמידים, בה מורים הפרופיסורים המפורסמים ביותר שנמלטו בשעתם מפני הנאצים לא רק מגרמניה, אלא גם מבליגיה ומצרפת. הפרופיסור יהודה ניהל שם את "המרכז לחקר המזרח התיכון" בשש-שבע השנים האחרונות; עתה הוא שב אלינו. הפרופיסור קלוזנר פנה אליו לפני זמן קצר בקריאה נרגשת: "הארץ זקוקה לך ואתה זקוק לה. עוד תוכל לפעול הרבה בשטחים שונים, ברא אלינו, שב בתוכנו. שתף עצמך אתנו, עוד נוכל ללמוד ממך הרבה. כאן מקומך ומכאן יפוצו מעינותיך חוצה..."

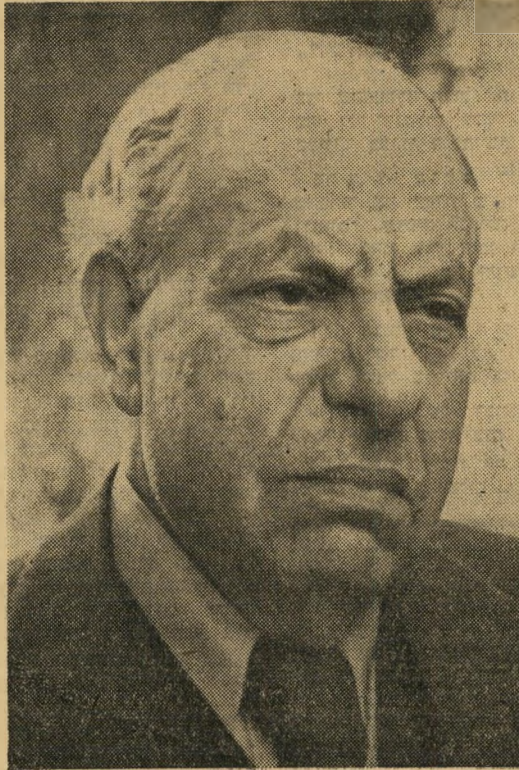
כשאתה נמצא בחברתו נדמה לך שהנך יושב בצלו של אילן גדול. אכן זהו אילן גדול ששרשיו עמוקים, ענפיו מסועפים ופריו מתוק. אבותיו נמנו על "ראשי גלותא" בנהרדעא שבבבל. "הרב החסיד הגביר שלמה יחזקאל לבית יהודה" עלה עם כל בני משפחתו הגדולה בשיירת גמלים ארוכה עוד בשנת 1855, ובנה מרכזי תורה וציבור רבים בירושלים. בנו רבי שאול התעניין לא רק בתורה ובמעשים טובים אלא גם בחקלאות; הוא ייסד לפני 1860, בהיותו בן עשרים בסך הכל, את ה"קודה חקלאית הראשונה בארץ — היא מוצא! הוא עשה מעשה רב אחר, אם כי פחות פרודוקטיבי בשעה שפרץ סכסוך בינו לבין השייך אבו גוש, סטר על לחייו והובר הרים את קין

שעה קלה עם

היהודים בעיני הערבים; שכן הכל פחדו מפני השייך העריץ.

"בית יהודה" היה בית מלכים ללא כתר בישוב הישן. שם נחנך גם אבר"ה שלום יחזקאל, שספג אל תוכו לימודי קודש וחול, תרבות מזרח ומערב, כל בני משפחת יהודה נתינים בריטים היו מאז ומתמיד. הוא למד באוניברסיטאות גרמניה. היה ציר הקונגרס הציוני הראשון מטעם הייכלברג. נפגש עם הרצל בימי הופעתו הראשונה בלונדון, הרצה בבית הספר הגבוה לחכמת ישראל בברלין. משם הודן לכהן כפרופיסור לספרות עברית

שספרי התורה לא נכתבו על ידי משה ואף לא בזמנו של משה, אלא בתקופות שונות ומאחרות יותר. הדבר ברור נמסר לכל היותר מפי משה ועובדו לספר אחד מאות שנים רבות אחר מותו. אכן הגיעו לידי המסקנה שאין התורה אלא ספר מזויף שהתחילו לחברו בתקופה בה הגיעה מלכות ישראל לפסגתה, בימי שלמה וה' באים אחריו, ועיבוד הספר נסתיים בגלות בבל, בימי יחזקאל. היו שטענו שיחזקאל הוא מחבר ספר ויקרא ועזרא הוא אשר סיים את העיבוד. נוצר תוהו ובוהו גמור והפכו ראי שית לאחרית ואחרית לראשית; התנ"ך נהפך למין עיסה משונה אשר לשו אותה מכל מיני שפות ולשונות. ה"ת"

הצילום: מ. פורשמן

קונים" האלה שעטפו אותם במדעיות, וזים לרוחנו ולשפתנו. לפיהם יוצא שישעיהו כתב עברית, שהוא תרגום גרוע ומשובש מגרמנית — הרי מחקר המקרא היה למנופול" של המלומדים הגרמנים, ואיוב כתוב מין עברית שחזיה אנגלית וחזיה הולנדית, — הכל לפי שפת המבקר והבלשן המדען. וכפי שהתקשו בצורה, התקשו גם בתוכן; הכל נהפך לאגדה חסרת שחר. משה לא היה ולא נברא. ישראל לא היה מעולם במצרים, עם ישראל לא היה קיים בכלל בתקופה ההיא. חוקרים רבים לא העלו על דעתם שכבר בימי יציאת מצרים אפשר היה לחבר תורה כמו שלנו, שכבר אז היתה השכלה גבוהה בישראל וספרות, שפה ותרבות. בשני ספרי "שפת החומש ויחסיה אל השפה המצרית ותרבותה" וב"אמיתות ספרי המקרא" הוכחתי שמשה עצמו הוא היוצר האמיתי של השפה

באוניברסיטת מאדריד. ידידו מנוער מאכס גורדאו פרסם או מאמר גדול בשם "נצחוננו של יהודה" — המלומד הירושלמי היה היהודי הראשון שהוזמן רשמית לשוב לספרד אחר הגירוש. ארוכה שורת הבמות המדעיות העולמיות שרצו לספר את עצמן בשמו של יהודה. הקולדו המלכותי בלונדון, הדאקדמיה הבריטית, אוניברסיטאות קמברידג' ואוקספורד, ליסבון וציריך, פרינקיפס וגני יורק, פרס קונרד יעדי על חשיבות פעולותיו מאחורי הקלעים; גימל פחה, המושל התורכי, החליט, כידוע, לגרש את כל היהודים מארץ ישראל בימי מלחמת העולם הראשונה, יהודה ניצל את השפעתו על אלפונזו ה-13 מלך ספרד, אשר התערב אצל השולטאן ומנע את הדבר.

יקר לי האיש משום שהחזיר את כבודנו בקרב הגויים. חקירותיו היו מכוונות מאז ומתמיד להרמת קרנה של תרבות ישראל. הוא הוכיח בהרבות מדעיות בשטח הלשון והאיכטי אולוגיה שמשה הוא מחבר התורה שנכתבה בתקופה ההיא ולא בתקופה מאוחרת יותר.

— מתי הופיע ספרך האחרון?

— "עבר וערב", אוסף מחקרים ומאמרים, הופיע בשנת תש"ו. בהוצאת "ענן" על ידי ההסתדרות העברית בארמיקה. הוא כולל מסות על הלשון העברית, על משוררי ישראל בשפה הערבית, על השירה הערבית, אך עיקר מחקרים במקרא. חוקרים רבים וחשובים הגיעו, כידוע, לידי מסקנה

העברית המצטיינת בסגנון, בעושר וב"רוח, שאין דוגמתם בשום שפה מהתקופות הקודמות למושב ישראל במצרים, לא בשפות אשור, ארם ובבל ואף לא בשפה המצרית עצמה. הוכחתי שמספר השנים שנמסרו לנו בתורה וב"ספר מלכים שונים המה, בניגוד לדעות החוקרים. הוכחתי שהשפה העברית התפתחה תחת השפעת השפה המצרית בימי שבת ישראל במצרים, ואכן התורה נכתבה באותה התקופה, הנה, למשל, בפסוק אחד המספר על תיבת משה ובת פרעה נמצאות לא פחות מארבע מלים מצריות כגון: תיבה, גומא, סוף ויאר. אילו חי המבקר בתקופה אחרת, היה משתמש במלים אחרות. יותר מזה: הוא השתמש במושגים מצריים, אחי, אסון, התמהמה, חרטומים, מצה, משאת, צפר, דע, שחין, שבר, תועבה וכו', מלים מורכבות כגון: אביר, צפנת-סענח או השמות: און, אסנת, פרעה, פוטי, פוטיפרע — מלים מצריות מוכות הקות המוכחות בעליל שהדברים נכתבו בסביבה מצרית. כל המבקרים טעו, למשל, בטענה שהסבירו ש"סוהר" פרושו "משמר" — זהו שם מקום שנוכר תכופות בספרות המצרית מימי משה. את שר המשקים ואת שר הארמים אפשר לראות בתמונות החפירות. הנה כאן אותו שר המשקה בקבוק יין וממלא את הכוס על כף פרעה אחת. לפניו משלך משנת 1375 עד 1350 לפני ספירת הנוצרים. הנה תמונה אחרת המראה אופים נושאים סלי לחם על ראשם, ממש כמו שר הארמים שנשא סלי חורו על ראשו. וחד לום פרעה? אף הוא מובהק ואופייני למצרים. המצרים טיפחו את פולחן חתחור, אלילת המזון בדמות פרה, ומכיוון שארץ מצרים נחלקה לשבעה מצרים ולכל מיצר פרה משלו, — היו שבע פרות חברות לאלילה חתחור. במקדשה של חתשפטוס, בתו של טחותמס השלישי, בדיר אלבחרי, מול קרנאק אפשר לראות שבע פרות דורעות באחו, ממש כמו בחלום פרעה. יוסף עמד על הקשר בין הפרות, השב"ל והדבר האופייני כל כך למצרים:

שובע ורעב. אין קץ להשפעה מצרית בשפת החומש. תשמע חלום לפתור אותי. שמיעה והבנה — היה ביטוי אחד אצל המצרים. לפניו פרעה" אף הוא ביטוי מצרי — הם לא באו אל פרעה. נאמר שיוסף התגלח לפני שבא אל פרעה, אחר העלאתו מן הבור. כך היה מקובל אצל המצרים בניגוד לכל העמים השונים. שנהגו מנהג הפוך מזה: גידול פאות וזקן לאות כבוד. אכן גם גלוח יוסף התאים לתנאי מצרים. "ויסוף בן שלושים שנה בעמדו לפני פרעה". מדוע בעמדו ולא בבואו? מכיוון שעמידה הוא הביטוי המצרי להתייצגות לפני המלך באורח רשמי וחגיגי. יוסף עברי היה ולכן נתנו לו שם מצרי כפי הנהוג שם: להוסיף תואר ביום העליה לגדולה. פרוש השם אינו מגלה צפונות כפי פירוש חז"ל, אלא: "מזון הארץ הוא החי", כלומר האיש הזה ממונה על תזונת מצרים. "משביר" הוא תרגום המלה.

מכירת סוף העונה!

מעילים, חליפות ומעילי ילדים
במחירים מאד נמוכים

שפירא ת"א, אלובי 67

מצעים לך מזרון
תענוג עליו לישון
הוא יפה, קפיצי וזול
ממש "פרדייז" לכל

הכדינה הזאת

— ירושלים — ירו' של ס... העיר השלמה...
ברם, גם מציאת אסמכתא כתובה לירר שלים "השלמה", לא מנעה מאת סיעת מפ"ם להוריד את הסתייגותה מעל הפ" רק כדי לשמור על "של מו"ת" הופ" עתה של הכנסת בענין ירושלים.

אסמכתא לירושלים
כשדנה הכנסת ב"הצה" רה על ירושלים" הצ" עו סיעות "חירות" ומפ"ם תוספות כאלה כדי שהצהרה תכליל את המלה "השל" מה" ליד ירושלים. אנשי "חירות" לחצו במיוחד בכיוון ה"דתיים".

הכנסת בפני נסיון מוטאלי
ביום ד', ערב ט"ו בש" בט, תוכיח הכנסת את תעמוד בנסיון. יום זה מצטיין בשני מאורעות:

(א) הכנסת תחוג את יום ההולדת הרא" שון שלה; (ב) יתחיל הויכוח הכללי על בעיות החוקה. הבעיה היא, אם יש לגשת מיד לעיבוד חוקת-יסוד כללית למדינת ישראל, או אם יש לדחות את הדבר ולגשת לחוקק סדרה שלמה של חוקת-יסוד שבזמן מן הזמנים יצורפו לחוקת-יסוד אחת, וכוללת, או ימשיכו להתקיים בנפרד.

אולם הנסיון האמיתי לחברי הכנסת יהיה, כשיתחיל הויכוח, שהפעם יהיה בלתי-מוגבל, לא על ידי המפתח המס" לגתי" ולא בזמן שיוקצב לכל נואם ונואם. ויכוח כזה, עדיין לא היה בכנסת מאז קיומה. הפעם יוכל כל חבר-כנסת להרשם לרשות הדיבור מבלי לנהל מו"מ עם המצליף הסיעתי שלו על הזמן, וגם פטישו של היור" לא יאיים עליו. חופש הדיבור והביטוי — מוח" לט.

לפני כמה שבועות עלה חבר-כנסת מסיעה קטנה על דוכן הנואמים.
— כמה עלי לדבר — שאל הלה את היור"ר...
— לך, אין לגמרי "קונטו" אצלי, ענה היור"ר...
נראה, כמה חברי-כנסת ינאמו וכמה זמן יקציב כל נואם לעצמו בויכוח

באולם הגדול והמקושט. נשיא המדינה חתם בכיתו ברחובות על המגילה שת" נח ביסודם של בניני הכינוסים הציר נים — ואילו ראש הממשלה, מר דוד בן גוריון, ושאר שרי הממשלה וכן חברי מליאת הנהלת הסוכנות היהודית חתמו על המגילה יחד עם העומדים בראש המפעל הכביר, ראשי הקרנות הלאומיים, ראש עיריית ירושלים שבגבור לותיה ייבנה הבנין הגדול ובתחומיו יוקם האמפיתיאטרון הגדול ביותר בכל המזרח התיכון. כן חתמו על המגילה מאה וארבעים מוזמנים לקול צלילי תזמורת משטרת ישראל שפתחה ב"הל" ליה" של לונדונסקי ובנגינת "התקווה".

עזי חורבות
מיליון לירות על ידי החברה לבניני האומה בע"מ, שבראשה עומד מר א. עזר (יבורב), הבנינים יכללו אולמות רחבי ימים לישיבות מליאת הקונגרס הציוני, הועד הפועל הציוני וכן אולמות מיוחדים לסיעות השונות, משרדים למרכז התנועה הציונית, חדרי עתונות וכן אולמות להצגות-עם גדר לוח, לפסטיבאלים, אולמות לתערוכות. ביצועו של המפעל יש בו כדי להביא לידי מהפכה גמורה במבנה הנוכחי של ירושלים ולהפכה לעיר בירת ישראל — המדינה והאומה כאחת. נוסף על כך — ייווצר בסיס כלכלי חדש שממנו יש אבו מקורות פרנסה אלפים רבים של תושבי העיר, כי המפעלים האמנותיים שייערכו בבנינים אלו ימשכו אליהם לא רק אלפי תיירים מקצות תבל, אלא יתפכו גם את ירושלים למרכז לעליה לרגל תרבותית.

המקום שעליו ייבנו בניני הכינוסים נמצא על גבעה שבין רחוב יפו ושכ"ר נת בית-הכרם, גבעה הנקראת כיום בשם גבעת רם, על שם המפקד הצעיר שכבש את המקום ונתן עליו את דמו. בשעת חפירת היסודות לבנין נתגלתה במקום זה פנה ארכיאולוגית רבת חשי" בות: נתגלה שריד של מבצר רומאי עתיק, שהיה מעין ישוב משלט של הלגיון הרומאי העשירי. על חורבות ישוב משלט רומאי עתיק יוקם הבית

המקום שעליו ייבנו בניני הכינוסים נמצא על גבעה שבין רחוב יפו ושכ"ר נת בית-הכרם, גבעה הנקראת כיום בשם גבעת רם, על שם המפקד הצעיר שכבש את המקום ונתן עליו את דמו. בשעת חפירת היסודות לבנין נתגלתה במקום זה פנה ארכיאולוגית רבת חשי" בות: נתגלה שריד של מבצר רומאי עתיק, שהיה מעין ישוב משלט של הלגיון הרומאי העשירי. על חורבות ישוב משלט רומאי עתיק יוקם הבית

ירושלים הרים סביב לה

פאת א. אביעל

בנין הכינוסים הציוניים בירושלים
האולם הגדול של בנין הסוכנות היהודית, המש" מש שוב כאכסניה אר" עית לכנסת הראשונה, האולם בו הושבע נשיאה הראשון של מדינת ישראל, שוב הפך למקום חגיגה רבת, למקום היסטורי לעוד רבות ידובר בו. ביום ד', ז' בשבט תש"י, (25.1.50) בשעה 12 בצה"ר, נחתמה בו מגילת היסוד לבנין הגדול ביותר שבכל המזרח התיכון, הוא בנין הכינוסים הציוניים.

נשיא המדינה ד"ר חיים ויצמן, שמפ" את מצב-ביראותו הרופף ובגלל מזג האוויר החרפי הקשה לא יכול לעלות לירושלים — שלח את דברו לטקס התחגיג שהוקלט על ידי המחלקה לשי" דורים לגולה.

האולם הגדול המה עשוקים, ראשי התנועה הציונית, מנהיגים ציונים שהש" תתמו בקונגרסים הציונים שהתכנסו ב" אכסניות זרות, בערים ובארצות זרות, ולעתים אף עוינות. מנהיגים אלו וראי בירכו לא פעם את חבריהם ואת עצמם שיוכו לראות את הקונגרס הציוני מת" כנס בירושלים ומשמעות רבה היתה בברכתם המסורתית "לשנה הבאה ביר" שלים", אולם הברכה לא נתקיימה עד כה. ומשום כך מובנות היו דמעות הגיל בעיניהם של מנהיגים ציונים, של אותם השרידים אשר שמעו את דברי החוזה הגדול, את דברי ד"ר בנימין זאב הרצל, אשר שלושה קילומטרים בלבד מפרידים כיום ממקום מנוחת הנצח של עצמותיו בהר הנקרא על שמו.

שוב לבשו שרי ממשלת ישראל את האיצטלאות הציוניות הקודמות שלהם ועל הבמה ישבו אלו בצד אלו — שרי ממשלת ישראל וחברי מליאת הסוכ" גות היהודית, אשר החלק ה"לא ציוני" שבו נעלם. הטקס סימל בצורה מוחשית ביותר את הקשרים ההדוקים שבין עם ישראל ומדינת ישראל, קשר שבא לידי ביטוי בקיבוץ הגלויות שרישומו ניכר

הטקס לרגל הנחת אבן הפנה לבניני האומה" בירושלים

ראש הממשלה, מר בן-גוריון, יור"ר הכנסת, מר י. שפרינצק, ויור"ר המגבית המאוחדת, מר ה. מורגנטאו, מעיינים במגילת-היסוד.

הצילומים: קאופמן

רצון טוב וכוונות כלפי העולה!

אלה אינם רוצים לשבת במחנה, לחיות מקצה, ולחפש פרנסות קלות. דבר זה מחייב אותנו. אסור שרוח טובה זאת תיחנק בצפיפות המחנה, אסור שהרצון החזק ליתפח לבגדים ויוצרים יתקל בקיר אטום של ביורוקרטיה.

הנוער העולה כעת מפולין, אסור שירגיש כי הוא ויתר על השתלמות טכנית ואוניברסיטאית מבלי שתהא לו אפשרות לגמור את לימודיו במולדת. זאת אינה רק שאלה מוסרית-מדינית; אלא ביחוד שאלה של תועלת. במידה שלמד כימיה ועמד לפני סיום למדיו, ללא ספק יביא תועלת למדינה אם יהיה כימאי ולא יצטרך לעבוד כפיד או במשרה שיגרנית כלשהי אחרת.

דברתי עם עשרות עולים חדשים ועלי לציין עובדה מצערת ביותר. אלה שלא היה להם מגע עם הוותיקים בארץ, משום שהובאו אל המחנה ישר מן האניה, היו מלאי התלהבות ורצון טוב. לעומת זאת רובם של העולים שבאו במגע עם מוסדות ואישים פרי טיפם הם אכזרי התמרמרות ואי-שביעות רצון. והטענות שאתה שומע אינן מבוטאות על קשים שבהם נתקלים העולים בסדורם, אלא על האופן והצורה שבה פוגש פקיד המדינה את העולה החדש. עולה חדש הוא בבחינת ילד, הוא זקוק לעזרה, לחינוך ולמלה טובה, דבר רים אלה אינם עולים בכסף ואף אינם מכבידים על האדם; למה, איפוא, לק"מ?

אולם גרועה מכל היא הרכילות המה"לכת בקרב תושבי המדינה. עולה חדש שרצה להצטרף לצבא מיד עם עלייתו, חוזר מהחלטתו מפני שחיילים ותיקים תיארו לו את "הרוח הרעה" השוררת, לפי דבריהם, בצבא. הסברה אחרת על הצבא לא הגיעה אליו. בעל מלאכה שהחליט לעזוב את המחנה על מנת לפתוח בית מלאכה לנגרות, שוב אינו מעז לעשות כך מפני שותיקים במק"צוע הסבירו לו שאין פרנסה ושבלי פרנסה אי אפשר להישג חמרי גלם. רוב הדברים שהעולה החדש שומע בהגיעו העירה אינם מבוססים כל עיקר. מקורם ביחס המשונה שנוצר אצלנו בין האזרח והמדינה. הגיעה השעה לק"בוע במי האשם וכיצד אפשר לתקן את המצב, שכן נזק רב צפוי בו.

אזרחי המדינה, גאים אחרנו שמשטר ארצנו מאפשר לנו חופש מהיחבא ודבר, אך, כדאי לזכור שחופש זה אינו אלא חובה אזרחית, הקשורה באחריות הפרט לכלל. חופש הדבור אסור שיהפך להפקרות ולתעמולת זועה מכוחות ובלי מדיניות. כי כל פגיעה בכבוד המדינה על ידי דבורים סתם, אינה אלא פגיעה בעצמך אתה.

"מחנה ישראל" שבו מתרכזים עולי פולין שהגיעו זה מקרוב הוא מחנה מיוחד במינו. יושבים בו כאלפיים איש ואשה שהחליטו לעלות ארצה משום שהם יהודים בעלי הכרה ציונית. בפור לין של היום קשה ליהודי להיות יהודי נאמן לעמו. קל יותר להיות קומוניסטי בפני הנוער היהודי המחליט ליהפך לפור לגיקומוניסטי פתוחות כל הדלתות, הן בעבודה והן בלימודים, אף על פי כן, החליטו רבים מהם להפסיק את לימודיהם בבתי הספר והאוניברסיטאות ולע"דות ארצה. שאיפה אחת בלבם: הם רוצים לצאת ממחנה העולים ולהצטרף ליישוב הבונה והיוצר.

בשנה האחרונה הגיעו אלינו שרידי היהדות הפולנית, שנמקו במחנות אי-רופה. ביניהם היה מספר קטן של אנשי שים שנתפסו במחנות המגוונים לחיי הפקרות ועסקים שחורים. יסודות אלה הם שהטביעו את חותמם על עלייה זו. ומשום כך היו ביניהם שהפכו לחומר כה קשה בשבילנו בארץ. שמחתו להכיר ב"מחנה ישראל" יהי דים מפולין בעלי אופי שונה בהחלט.

אפשרות למבקר במושבה לראותם. גם בחנייתא, מצובה, שבי ציון ועברון נמצאו עתיקות, וכל מקום שומר אותן

"המבצר" הצלבני בעכו

לעצמו, בלי שהציבור בכללו יכול ליה"נות וללמוד מהן. רק לפני שבועות אחדים נתגלתה מערכת קברים מתקופת התלמוד בכפר אל-מרר מזרחית לעכו. הקברים נבדקו על ידי ד"ר ע. בן-דוד ממחלקת העתיקות, שמצא שם ארונות מתים עשויים חרס, וכלי זכוכית לרוב. ביניהם כמה עשרות בקבוקים ארוכים בצורת כישור, עגילי זהב, צמידים מט"עבות וקמיעות, כלי חרס שונים, נרות שמן ופעמונים. הדברים נלקחו לירושלים לבדיקה ולרישום. וסוף דרכם להכנס לבית נכאוח או מוזיאון מרכזי. מתער"רת השאלה, למה לא ירכזו את כל (המשך בעמוד 15)

תתמוכנה בהצעת הגב' עדה מיימון בעוד שהרווקים יצביעו נגדה. בין שני הסוגים הנ"ל יש כאלה שאינם נמנים עוד בצעירים שכן חב"ה הכנסת. אופיינית היתה שאלתו של חבר הכנסת ד"ר י. לאם בשעת שגב"ע. מיימון דברה נגד נישואי זקנים עם צעירות:

— ונישואי זקנות עם צעירים מותרים?
— זוהי שאלה תיאורטית גרידא — נשמעה קריאה מתוך האולם.

אוסף ביטויים "פרלי" מנשריים"
החבר הקומוניסטי של הכנסת מ. וילנר עורר סערה בכנסת ב"התקפתו על מורג"ט א.א. ענו לו חבר הכנסת ז. אהרונוביץ (מפא"י) וראש הממשלה. בזמן הגאומים הללו היו חילופי קריאות ביניים רבות. והרי אוסף קטן מהביטויים הפרלמנטריים בשעת הסערה הזאת:

וילנר: פרוכטור, סוכן, אנטי-שמי, נאצי, שקר, עלילת דם, חנופה, התרפסות, משרת, מחרחר-מלחמה, צמא דם... ז. אהרונוביץ: אקסטזה קומוניסטית, סגנון השוק מוילנה, יש גבול להפקרות... ב. אידלסון: מתרפס כל ימי חייך... פ. לוביאניק: פקידו של ברקו פלדמן מבוקרסט... ראש הממשלה: יבסקים, תומ"כ המופתי והנאצים, פוגרומשצ'יקים... סופיק טובי: לא אנו, אלא מחרחר המלחמה... ראש הממשלה: יש גם יבסקים ערבים... י. רוקח: מציע "שהכנסת תעבור על הצעתו של מ. וילנר בשאט"נפ"ל בסדר היום".

וילנר: כמה דולארים קבלת בעד הצעה זאת?
ד. צ. פנקס: פחות מאשר אתה מקבל מ. וילנר. לפי דברך, אתה נראה בטלן. למעשה אתה סוחר טוב.

ארץ ישראל

יקום המוניאון בעכו
הגליל ידוע בעושרו. ב"עתיקותיו הרבות, שהתגלו לפני שנים ושנים. גם כיום עם הקמתם של יישובים חדשים נחשפים מדי פעם דברי ערך היסטוריים מתקופות שונות. לפני כשבוע שנים החלה המועצה המקומית של גזר ריה לרכוש את כל אשר נמצא במושבה בעתיקות ולפתוח מוזיאון בועזר אני. המוצגים היו בעיקר הלניסטיים ורומיים. עם פרוץ המלחמה נאספו הדברים ונארו לשם שמירתם. כיום אין

בלתי מוגבל זה, כשאין פטישה "קונטר" מתנופף על ראשם כחרב המתהפכת. ונראה כמה חביריכנסת יעזרו לך בר בקצרה, ועוד יותר, כמה חבריכנסת יעזרו שלא להרשם לרשות הדיבור. כמה יעמדו ב"סיון וכמה יעמדו בפני היצר. על "שיכון".

כיצד אפשר לגשת לשיכון בלי "עבודה"? נכון? ובכן יור ועדת העבודה. ע. גלובמן, סבור. כי ענייני שיכון הם בסמכות ועדתו.

אולם כיצד אפשר לעשות שיכון בלי "הרכוש"? נכון? ובכן יור ועדת העבודה. ע. גלובמן, סבור. כי ענייני שיכון הם בסמכות ועדתו.

הענין הועבר לוועדת הכנסת העומדת בפני סוגיה חמורה. מוסרים, כי גם ועדה אחרת עומדת לדרוש את ענייני השיכון לעצמה. זו — ועדת הכלכלה, הסובלת מאז ומתמיד מחוסר עניינים לדיוניה. היא סבורה, כי ענייני השיכון הם קודם כל "כלכלה" ואחר"כ, "כספים" לבסוף "עבודה".

אילו יכלה ועדת הכנסת להחליט להעביר את ענייני השיכון אליה, אל עצמה, ודאי שקבלת ההחלטה היתה קלה ביותר.

תוספת שנתיים לרווקות
לאחר שיתקבל החוק החדש, יעלה גיל המינימום של היתר נישואין לאשה, 15 — ל"17 שנה, כלומר, לגערה מעדות המזרח תתן סף רווקות חוקית של שנתיים ימים. גם אז, לא תוכל הנערה להנשא, אלא אם כן קיבלה רשות מאת הוריה או מאת האפוטרופוס שלה.

אולם החוק ראה את הנוהל בקרב עדות המזרח יכול להוצר מצב, ש"נערה תיכנס לנישואין בלתי-חוקיים כלומר תעבור לבית-בעלה עד שתגיע לגיל 17 ורק אז תיערך החתונה החוקית. יתכן גם, כי אי-אלה רבנים יתחילו לעסוק ב"נישואי-מסתורין". לפיכך ק"בוע החוק עונשים חמורים על הגבר הבא ביחס מין עם נערות שטרם הגיעו לגיל 17. באופן כזה הופך — גיל 17 — לגיל הבתולים החוקיים של כל נערה בישראל.

גברת ע. מיימון (מפא"י) דר"שה להחמיר יותר. היא דרשה לאסור על גברים זקנים לשאת נערות צעירות. "נערות צעירות נמכרות לעבדות" — הגדידה היא את "נישואי תערובת" אלה של זקנים עם צעירות. מוסרים, כי הרווקות שבכנסת

טיפוסים מעולי פולין שבאו זה עתה לישראל

נשים בלבן ובתכלת

י. צ'סמוחובסקי

וטורחת עד לשעה מאוחרת. אם בבית החולים הארעי, אם במעון הילדים ובבית התינוקות. ואם כחובשת בתחנות לעזרה ראשונה. תמיד במקום. אך לא תמיד היו בידיה כל המכשירים הנחוצים. צים ולא פעם גדול היה המחסור ברפואות. לפניה סוגי אנשים שונים, המדברים בעשרות לשונות ושמונהגים שונים וורים להם.

רחקה תשומת לבנו מאותה דמות מאלפת וספוגה הוד, שכה רב חובנו לה. ולא רק שאין יד גומלת, אלא יש יד פושעת: אי-התחשבות ואדישות כלפיה וכלפי תביעותיה המוצדקות. מה רב הסבל, כנראה שהגיעו מים עד נפש. כשעמדו בשבועות אלה אחיות בתי החולים להכריז על שבתיה. מה גדולה היא המצוקה ומה רבים הקשיים אם האחות נאלצת להפקיר את חור ליה במלחמתה? האם העבירו שר הבריאות, מנהל משרד הבריאות והרפואה השונים, חברי מועצת העיריות והמועצות המקומיות תמונה עגומה זו לנגד עיניהם? האם העבירו ולא נבהלו, הבחינו בנעשה ולא נקפו אצבע? ידוע שבמיניו אין צדיקים המתלחבים לשוא, ולא גותני חנם. אך האם מוכרחים כל תמורה להיות מצלצלת, מטבע ממש, רוח שאפשר למשוש אותו בידיים. האם השירות שמפיק הציבור — וכל יחיד השייך לו — מהאחות, אינו גדול פי כמה וכמה מכל „רוח ממשי“, שאפשר למשוש. תביעות האחיות לשיפור מצבם הכלכלי הן מוצדקות. ראוייה האחות למדת חיים הוגנת, לשעות עבודה מסודרות. יקלו על לבנות חיים שיטו לה יד ויאפשרו לה לבנות חיים משפחתיים תקינים. ואם גם מכבד התפקיד הנעלה על הביצוע, כל תהינה ידי אדם גורם מכבד גופם.

אין אדם בטוח במחר ואין איש יודע אם יהיה אולי מוכן מחר לשים את כל אוצרותיו לידיה של האחות תמורת חיוך מרפא אחד משפתי, בעד עידוד נוסף ויקר.

מדרג המאזן ליד המקלט

מנהל א' וייס — דב דבר
סוכן רשמי לאיזור צפון א"י
רדיו His Masters Voice, ECKO
מבחר גדול במקלטים משומשים
מפירמות מפורסמות.

רדיו
ש. דיפשמיינ
ת"א, בן-יהודה 47, בקומה
תיקונים • מכירה • קניה • חילוף.

תקליטים
ר' סטפון
אברהםסון
תל-אביב
רחוב בן-יהודה 9

שנים. שנות לימוד קשות מאחוריה. שנים של עמל והתאמצות שחלפו בבית הספר. שנות לימוד מיגעות, לימוד תי אורתי שמעשהו בצדו. מתיחות מתמדת באולמי בית-החולים. עבודה מאומצת תוך הקפדה על זהירות ודיקנות. מת-מלחמה דבר המושך לב צעירה ומלי היכו. הסתגרות והצטמצמות בדלת אמר-תיו של המקצוע. רבים הם הוותיקים והקבוצות שעל העלמה שקיבלה על עצמה עול אחות. הנה חלפו שנות הלימוד וההכשרה. התעוררה המתחה את תביבה לעתיד בידה. דלתות בית-הספר ננעלו מאחוריה ושערי בית-החולים נפתחו לרווחה ומצפים לבואה. ואמר גם מצפים, כי רב המחסור באותן הצירות שהמסירות, רגש האחיות והידיעה — הן נחלתן. חיי האחות נכנסו למסלולן היומיומי. משעות הבוקר המוקדמות אפשר לראותה עובדת בין שטות החולים כשעינה קפוחה על הכל וידה מושטת לזקוק. היא בודקת כל תנועה, מבחינה במצב החולה, אם חל בו שפור או הורע מצב בריאותו. תמיד במתיחות, בצפייה אחר שינוי לטובה, כאן קורא לה נזקק המתהפך על יצור כבאבים. כאן זועק חולה בבקשו כדור שניה. במטה שמנגד יש צורך בזריקה ואת האדם השוכב בקצה האולם יש להאכיל. בחיך מפייס על שפתיה ממלאת האחות את הנדרש כשהיא משימיעה מלה טובה ועממים אף גוערת בחיבה. אך מאחורי החיוך מסתתרות הדאגה והמסירה. אחר מעשה חשוב ומחושב. חיי אנשים נתונים בידה. נאבקת היא עם החולים עצמם בפגעי מחלתם ועממים אף יותר מהם. כי אין יקר בעולם מחיי אדם. והצלח נפש אחת כהצלת עולם מלא. יודע החולה כי אין קרוב לו בעולמו זה של בית-החולים יותר מאחיותיו. אותה הדמות האצילה המהלכת בלבן, הנערה החננית והמסורה, כשידיה מלאות עבודה והמלאך רוח ועודו.

לא קל הדבר האחות. גם לה חיים משלה. פגישות תקוה וכאבות. ולמי רות הכל היא תמיד שלווה. עליה לה יות כזו, כי מחובתה להתעלות מעל לחולשות ומעל לדאגות עצמה עד כדי שכחת „האני“ שלה. כן, שכחת „האני“, צמצום דאגת הפרט. ברור הדבר כי אשה המוסרת כל אהבתה, אחריותה ואישיותה למקצוע — וזאת חייבת היא לעשות כאחות — אף עתותיה אין עמה על מנת להתמסר לבית, לגבר ולמשפחה באותו להטס והתקרבה כאשר אחת. שונים הם חיי האחות מחיי שאר הנשים ורבה תרומתה לאנושות עד לאין ערוך. מותר היה על כלוי זמן נעמים, תענוגות ומשיכות נעורים למיניהן. היא מסורה לעבודתה, לשליחותה, היא מקריבה את עולמיה וחיי משפחה סדירים. בימי המאורעות ובשנות המלחמה הקשות לא נפקד מקומה בין גיבורינו. מצאנוה בשורות הקדמיות בשדות הק"ט. פגשו בה עת הגישה עזרה לפצועים שהועברו למשלטי העורף, נכחינו בשעה שהצילה נפגעים מן ההריסות וכשמשתה פעותות מבין החורבות, עת צפרי המלדה של האויב חגו מעל ראשיה. ושוב הרחק מן הבית, מחיק המשפחה; אם בערבות הגלב השומי מות ואם בהרי הגליל התלולים, אם במישורי החולה ואם בישובים המנוזקים בדרום או בעיר העתיקה בירושלים. תמיד מוכנה לפעולה, מוכנה ללא סיג להגיש עזרה. תמיד עם חיוך על השפתיים, ואם גם צורב הכאב במעמקי הלב.

גם ימי הגופש לא האירו פנים לאחות. רק פסק מטר היריות ופגזי המוקשים מהדרכים, וכבר נקראה למחנות העולים שהוקמו בכל פינות הארץ. ושוב היא לא היססה מלמלא את תפקידה ושמעה לקול מצפונה. בין הראשונים היתה. כתמיד ראיתיה עובדת

חזהו, מעירות כי עיקר הפגיעה הנה בכאן, סמוך ללב. ואמנם פלחו רסיסים את חזהו. הניתוח אינו סובל דוהי ובהצלחתו תלויים חיי הצעיר. הנה מעבירים אותו הסניטרים לחדר הניתוח. עוד השהיה קטנה, הנה המתנה רוחץ ידיו, מורץ עליה את כסיות הגומי הדקיקות — והאות ניתן. ברעז שלבב אף בידיים בטוחות עונרות האחות ליד המנתח. העבודה מתנהלת לא אחת, הנה רק העינים נעות ומרמזות. ארשת פני הרופא שעבד במשך כל שעות היום עייף במקצת. אך בידיו נתונים חיי אדם. אחריות זו כאילו הפיגה את עייפותו. לאחר גמיעה מספיק קפה נצטללה דעתו עליו לגמרי והוא חש ערנות בכל אבריו. האחות, זו העונרת הראשית, אזהב כבר ללכת; את עבודת יומה סיימה זה כבר. אך עתה עליה להשאיר, לא תמיד קבוצות שעות העבודה הרגילות, ולא אחת יש להוסיף ולשרת, לעמול ולהושיע. המעיל, שהושם כבר מתחת לדורע, נתלה שנית עה הקולב, וחיש מהר קופצת הצעירה ללבני העבודה הלבנים. שניות לא חלפו וכבר מספלות אצבעותיה הוריות והגמישות בהרכבת המכשירים והכנת שולחן הניתוח. והכל תוך הקפדה, שכהה עצמית והתמכרות מלאה לתפקיד ולצרכיו.

בפרוורו התברר בינתיים פרטי האסון. האנשים שצבאו קודם לכן על פתחי המחלקות התפזרו עם ויהי הפצוע. רק צעירה אחת נשארה, צלילת גלמודה בין כתלי האפלים של המסדרון. חסרת ישע ומלאת דאגה מחכה היא בעצבות לרופא או לאחות שי עברו את המסדרון כדי לשמוע מפהים דבר על שלום בעלה. לא קל הדבר לאחות הידועה את מצב החולה לאשרו להשיב על שאלות אשה אומללה. עליה לדחות את הזעזוע, להרגיעה. בזהירות עליה לנהוג ובפיוס, ולכן קודם כל יש לשמור על קור רוחה היא.

מחוגי השעון זזים. הזמן עובר, חורף. העובדים אינם מרגישים במרוצתו כלל ועיקר. ואילו אותה אשה אומללה, הפוסעות במסדרון הנה ושוב מתוך צפיה, בשבילה אין ערוך ואין אורך לזמן זה הוזהל וזוהל. היא צמודה ליד לת שמעברה מונח הפצוע תחת הסכין. הושיע? היא עוצרת נשימתה, מטה אוזן לכל קול ורשרוש החודרים מהעבר השני. הניתוח קשה. הרסיסים מקורבים ללב והוצאתם כרוכה בסכנת הנפש. עצבי המנתח האחריות דרוכים מכית ריט. הניתוח נמשך כבר למעלה משעה. העבודה מתנהלת ללא רתיוה, ללא הפסק של שניה. הנה מגישה אחת האחות מכושרים שהוצאו מן החיטוי ואת המשומשים מחזירה למים הרתחים. הכל נע מהר. פה הצבת, הסכינים השונים, עתה צמר גפן, תחבושת סטירילית — הכל מתנהל כשורה. הכל ידוע מראש, די ברמו.

מקצה הרחוב הבליוו שתי אלומות אור כשהן הולכות וקבוצות במהירות לעבר בית-החולים. המכונית נעצרה. האורות כבו. חיל יצא את תא ההגה כשהוא סוגה כה וכה. אחריו יצאה עוד דמות שפתה לעבר תא המודיעין של בית-החולים. היתה זה אמבולנס צבאי, שהגיע באישון הלילה.

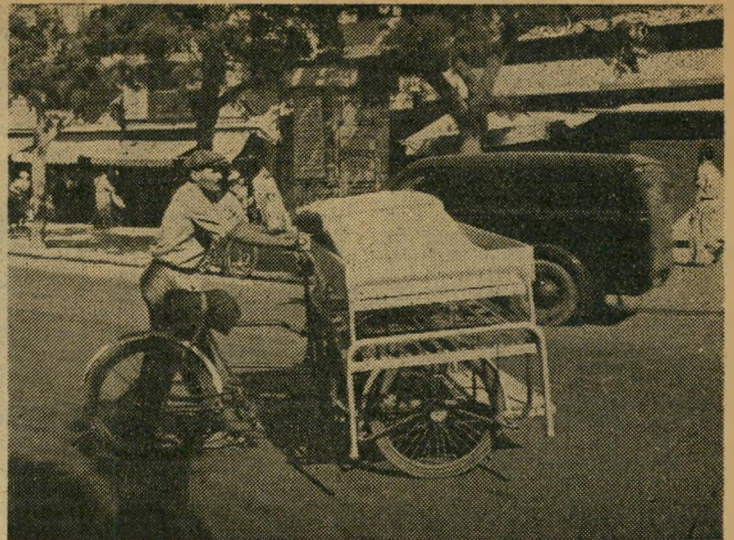
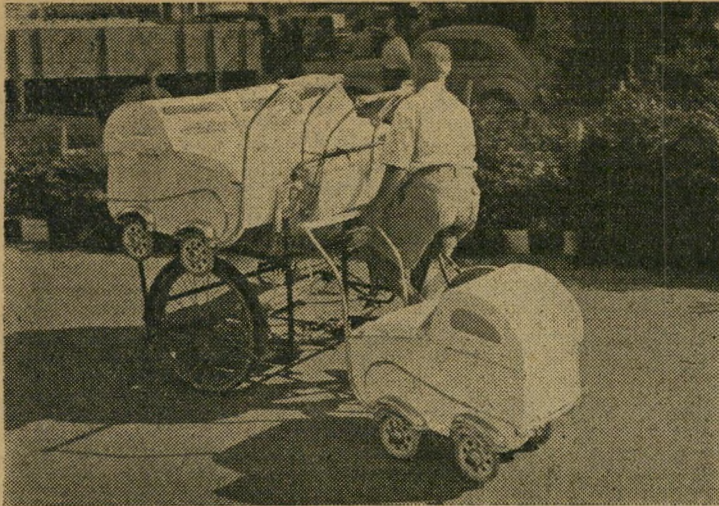
העבודה הרגילה בבית-החולים פסקה זה כבר. משמים עמד הבית טבוע בירק עצים וסומן בתוכו מכאבים וגורדי שנה לחסרי צרי. השלחה היא רק מה בית וחוצה. בפנים אין היא שרויה כלל ועיקר. יולדת נואקת וקולה מהדהד בחלל האויר, פצוע מתעורר וזועק בכי אבו, ומי שכלל לא נדרס גונח מוגר טונות מתוך ערפול החושים. הקולות נדמים — הרופא התורני והאחות צומדים על משמרתם וידם מושיעה לחסרי הישע.

עתה חלה התעוררותמה ליד הבית. אחות הוועקה ותחת עינה הפקוזה והמשגחת מועבר פצוע, בוריות וכו' הירות לבין כתלי הבית. בחדר הניתוח הועלה אור. מבדע הזוגית האטומה רואה אתה צלילי נעות הלך וחורר כמכניות עצמן לדבר מה. בינתיים החל לו להתאסף אנשים. ברטט על השפתיים פונים הם לאנשים המורדים למחצה, מחלפים לחשים ופונים בחפזן לאורך המסדרונות. הורים וקרובי משפחה הם אלה, שואלים לשלום הפצוע שהובא זה עתה מהדרום. מעל גלי האתר נשמעה לפני רבע שעה הידיעה על תאונה שאירעה. וזהו נוסח ההודעה ששודרה: — חיל ישראלי עלה היום אחר הצהריים על מוקש, שעה שיצא בגיג לסיור בסביבת באר-שבע. החיל נפצע קשה והמכונית נחבלה וניזוקה. הפצוע, ששמו טרם הוברר הועבר לבית-החולים „הדסה“. עתה, כל אשר קרוב לו בצבא ושלפי ידיעה זו או אחרת יצא היום לסיור או צריך היה לצאת, נחפו לכאן על מנת לעקור את הספק שכלב, שמה זה הוא?!

המתנה הוועק לחדר הניתוח. אור תה שעה וסוקות שתי אחיות בהתקנת המכשירים וחיטויים. פה מכינים מסכת הכלורופורם, פה מרכיבים את המחט למורקה. הכל במהירות ובהקפדה על הגיון ועל הדיקנות.

הפצוע מוטל על אלונקה בחדר ההמתנה כשהכרתו רק עתה שבה אליו. זורעו האחת שותתת דם. תחבושות העור רה הראשונה, צבועות הארגמן שעל

הצילומים: קאופמן

אמנון שזיפי יוסקה אינו מאמין

(גלגולם של ציבוראים)

על קיבתם הדואבת, ולהסיח ציבוראים
טים מספר על כוס קפה תורכי.
מירלה ורותקה קיבלו את הצעתו
של יוסקה וניגשו מיד למטבח כדי להג-
שים במרץ את פעולת המבצע — כיצד
משמידים את מיטב המזון שאגרה לה
גב' אהרונוביץ במזווה. מאידך השתרעו
להם הבחורים להנאתם על הכורסאות,
הרפודות בנועם, בחדר האורחים — או-
תו חדר הקרוי בפי כל "סלון" —
והיו מלהגים להם תוך עישון סיגריות
ריחניות, מאלו שנשארו לפליטה מימי
צבא אחרונים.

ראשית חכמה התקפו קשות את
הגורל המר, את חוסר המזל הרוזף
אחרים ואינו מרפה. את "הכוש" ש-
שה את שלו ויכול ללכת, את חוסר
הדאגה המשווע של המסודות הממשל-
תיים ועל הכל — את מימי הים המ-
טונפים. נושאים אלו, מובטח להם, שי-
עלו חמתם של בחורים. ואמנם, כשהיו
מניפים ורועותיהם היו חשים להט הדם
הגולש וחובט בעורקים. היו משרבכים
ראשיהם ודמו לחוש עצבי-המוח העומ-
דים ומתפקקים. אלא שהחליטו לפתע:
די! וכדי להמתק לה, לנשמה, מקצת
מן המרידות, החל מוישיקו מסית לפי
תומא, כיצד עלה בידו, לבלות עם רות-
קה אותו לילה תמים על שפת הים.
ושייקה שח לאטו, כיצד עמדה מירלה
להנחית סנוקרת על פרצופו, כאשר
ערב אחרי, נהג כחול אישים ושכח לש-
לוח בה יד. וכאן החלו אלו מפליגים
והולכים על כנפי הדמיון עד שיוסקה
לא יכול להתאפק עוד וקרא:

"לא ולא. איני מאמין!"

"מה זאת אומרת! איך זה תטיל
ספק בדבר?"
"איך מה לדבר! לא תשכנעו אותי.
איני מאמין!"

מעבר המטבח החלו מסתגלים וגולי-
שים ריחם של מאכלים צלויים כדבועי,
מאכלי תאווה משופרא דשופרא. הנע-
רות, מסתמא, שקועות בעיסוק שלהן,
אלא, שמירלה צצה לפתע, מהרה וחפנה
אל החדר ותממה:

אותם מתושבי המקום, שנודמנו ל-
לך ולעבור אותו יום אצל ביתו של
יוסקה אהרונוביץ, תמהו לשמוע קולות
תרועה והמולה הבוקעים מתוך בית
זה, שהוא שקט ושלו לשמוע את קולו
של יוסקה החורר ושונה:

"הניחו. הבלים. איני מאמין לכם".

מסתבר שיוסקה לא האמין לדברי
חבריו שהיו מסובים בביתו. ואולם,
כיצד זה נקלעו חברים אלה בעיצומו
של יום שרב דוקא לדירתו של יוס-
קה? הדבר פשוט בתכלית הפשטות.

הוריו של יוסקה נטלו לעצמם חופ-
שה. נטשו ביתם ועיסוקיהם ויצאו לפג-
רת קיץ. לצפת. ואילו את יוסקה, בנם
יחידם, השאירו "לשמור על הבית"
— מחשש גנבים ושאר ארמי-פרחי. והבית
חשירושי הוילה שלהם בתל-אראובן.
וילה נהדרה, בנויה בטוב טעם ועטורה
אילנות מרהיבים וגינות גוי. חדרים
מספר לוויה, גדולים ומרווחים, ויוסקה
חש עצמו כתועה במרחב שממה, בתוך
הדירה הגדולה. לכן הודרו להזעיק
ידידים מספר כדי לערוך חגיגה והי-
לולא כיאות.

אותו יום, עת היתה החמה קופחת
באכזריות והאילנות לא היו מאחשים
אפילו מקצת שבמקצת, התכנסו כולם
בביתו של יוסקה. היו אלה ארבעה
מתוסרי עבודה (יוש גורסים — אר-
בעה חיילים משוחררים). אנשים שעת-
תיהם בידם ולחוטאים אחר הזמנת כל
דורש. היתה שם אחת, מירלה. נערה
מגושמת, בעלת ירכי עשת (כך החבריה
מספרים) ואגרופי ביזל. לעולם לא יכול
יוסקה להבין כיצד העניקו לה את
השם הענוג — מירלה. היתה שם
רותקה. היפוכה הגמור של מירלה.
בחורה ממונה. ובאמת — היתה "מו-
תק" שכוז, שהייתם מוכנים לעשות
עמה הכל. מהבחורים נכחו, נוסף ליוס-
קה המארח, גם שייקה ומוישיקו. בחור
רים רגילים ששמעתם עליהם רבות.
מכושבי הנגב והגליל.

כולם באו להשביע רעבונם, להקל

רות. שוד ושבר! חלחלה אחזתני. מה
עושים?! בתנועה אינסטיקטיבית ניסיתי
לעצור והנה, הבלמים אינם פוע-
לים!! סובבתי במהירות את ההגה
וחשתי כיצד המכונית מדרדרת במד-
רון. הבינתי שקיצי הגיע וכי עוד רגע
המכונית מתנפצת ועולה השמימה בלח-
יית נשמת. ואולם... המכונית המשיכה
להדרדר מטה מטה עד שהגיעה אל
הכביש המתפתל לרגלי הגבעה והנה...
פלא... גם מן השמים... אני חשה כי
ידי עודן לופתות את ההגה וכי המכו-
נית נוסעת! חי אלהים! נוסעת
ממש!!

מירלה סיימה את דבריה כשעל-
פניה חיוך של נצחון. החברים בחנוה
בפה פעור והתקשו בעיכול הנפלאות.
יוסקה היה הראשון שהתנער ואמר:

"מירלה, חלום נהדר חלמת!"

"מה?! איך מאמין לי?"

"וזהי חוצפה מצדך. אני מוכנה לה-
שבע כי כדבר הזה אכן התרחש. בד-
יוק כך!" עוד אלה ניצים ורבים והנה
מתפרצת רותקה מהמטבח בזעקה:

"יוסקה! מהר! הכל... נשרף...
שם!"

"לא! רבקה לא! איני מאמין!"
"מהר, מהר! מכונת הבישול החש-
מלית!"

כולם זנקו למטבח. התברר שרותקה
לא נהגה כראוי במכונת הבישול והבי-
שר נחרף ונשרף כליל. לא נשאר אלא
להשליכו לפח האשמה ויוסקה נאלץ
לקבץ את שאריות קופסאות השימורים
שהסתירה לה הגב' אהרונוביץ מ"המימים
הטובים לימים הרעים".

כשהתישבו שוב בניחוחות, חזר שיי-
קה לנושא הקודם ושמץ התפעלות
בפיו:

"יוסקה! מירלה דוברת אמת. מקרה
זה עדיין זכור לי היטב, כיוון שהנשק
היה מיועד בשביל היחידה שלי. מעניין.
דובר רבות על כך ומעולם לא העליתי
על דעתי כי מירלה לא היתה הנהגת.
הפלא ופלא! ברם, כיוון שהמדובר
בעלילותיה של נערה אספר לכם מעשה
גבורה אחר ששמעתיו ממקור מוסמך."
"שייקה הנח. אל תספר. לא אאמין
לך ממילא". הביע יוסקה ספקנותו.

(המשך בעמוד 12)

"מה הענין? שוב יוסקה אינו מא-
מין, הא?"

מוישיקו נבוכך לרגע ולא השכיל
להיחלץ מעסק ביש זה. גוי, לך אמור
לה במה היינו שחים. ודוקא אותם פרטי
הפרטים שיוסקה אינו מהין להאמין
בהם. ברם, שייקה, בחור נבון, נכנס
לעזבי הקורה והסביר:

"הברוש הזה ממאן להאמין, כי
אני, בכבודי ובעצמי, שוטטתי בלחיית
פלוגה שלמה, בשדה מוקשים מצרי
ויצאתי משם מבלי לגרום לכל פגע
אף לחייל אחד.

"אהה, רואה אני כי לעולם אינכם
נרתעים מלהחיות שוב מוראותיהם של
ימים עברו. באמת, היו ימים. ימי של-
מ"ה. ימי קרבות ופעולות של ממש.
ואתה יוסקה, טפשוך שכמותך! למה
לא תאמין לו?! וכולם לי היית
מאמין לו הייתי מספרת לך משהו נפ-
לא? משהו שקרה בי! בעצמי ובב-
שרי!"

מקרה בלתי צפוי זה עודד את הב-
חורים והם קראו בהלהבות:

"מירלה! מה את שותקת! ספ-
רי!"

זו כרעה על הספה, ניגוזה בין
הכרים והחלה:

"באחד הלילות, עת שימשתי כנהגת
באחד הבסיסים, קבלתי פקודה להעביר
באופן דחוף מכונית מלאה תחמושת
לאחת היחידות. פקודה זו פקודה. ואי-
פילו שליל סגריר שורר בחוץ וחשיכה
איומה אפפת את היקום. ואפילו שה-
מטה קורצת בלובן סדיניה וספר טוב
מחכה. חכיתי עד שהעמיסו הבחורים
את התחמושת על הג'יפס ואז קפצתי
פנימה, לתצתי על דושת הבנוין והמ-
כונית החלה לנוע.

היה הכביש גוש אפל, מתמשך, המ-
שגר קרן מבהיקה לאור פנסי המכונית
המרצדים אנה ושוב עם כל טלטול.
הייתי נוסעת במתח של 70 לשעה
ומשקעת הרהורי עץ כל דברים שבעור
לם; על העיר, על החופש, על קצין
התחבורה המרגיע חולשה כלפי, על
דעון — החולשה שלי ועל הדרך
העקלקלה. לאחר נסיעה מסחררת של
חמש-עשרה דקות התקרבותי במהירות
למסרתי ומרחוק כבר הבחנתי במבזבז
חד, האחרון, העומד לי על דרכי, והנה,
כ־200 מ' לפני הסכוב כבר לפתע האר-

נקוי ה "אמה" יאיל פי כמה!

עולים, "ותיקים" מקבילים את פני החדשים.

עולים חדשים מגיעים למחנה.

עולי פולין שהגיעו מקרוב, ב"מחנה ישראל"

שתי חברות — רינה ורומה התנדבו לעבוד בגן חילדים במחנה. שתיהן "צברות" ועושות את מלאכתן באהבה, כאשר יעידו פניהן העלזים.

→ השיחה ה"בלתי־רשמית" הראשונה לאחר שהושלמו הסידורים הראשוניים. הנקניקים תולים על הקיר. ה"צ"נע" והימים "בלי בשר" — מה יהא עליהם? או, אולי, חובאו לכאן הנקניקים החדש, כדי להשכיח את "סיר הבשר" בגולה...

← מסיבת "קבלת שבת" בגן חילדים. חגגנות עצמן חן עוזות חדשות.

הזמן קצר והעבודה מרובה. העולים עושים את המלאכה בעצמם.

ראשית מלאכה — ניקוי הצרימים.

חניער הודך לבית הספר בויזחלמה הסמוכה.

רשמי "סיוור"
מאת
בנו רותנברג

→
התלבושת הסלאבית
מתאימה לתנאי החורף
הקשה בישראל.

הללו הם בני מזל. כבר הסתדרו בעבודה ויוצאים מן המחנה ימים מספר לאחר הגיעם ארצה.

"חליל הכשפים" ב"הבימה"

מיסטר אוניבר ארונטר (ר. קדצ'קין) בכבודו ובעצמו. הצילומים: אלכסנדר

צ'רי (ד. זרדי) וביב (י. ברטונוב) ממתיקים סוד... ומאחוריהם ארונטר (ר. קדצ'קין) עושה אזנו כאפרכסת.

יוסקה אינו מאמין

(המשך מעמוד 9)

"ברך" ויצאה, גלויה לעין כל. עושה גלימה בהירה בלבד, לקראת הסנק המצרי הראשון. על אף חיצו המוחת שגורו אליה מכלי המשחית לא נפגעה הנערה הלכה הלך והתקרבה. בהלת מוות נפלה על יושבי הסנק ומיד קפצו מתורו כו וברחו כל עוד נפשם בס. המקלע קצר בהם והסיל את מרביתם. אז חפזה הנערה והודחלה לתוך הסנק. הני עה אותו והכניסו פנימה לתוך הנ קודה! והעיקר: הנערה לא נהגה אפילו מכונית מימיה!"

שיקה השתתק ויוסקה זעק ממקום מושבו:

"צ'ובאט, אין להאמין אף למלה אחת!"

"מה את אומרת עליו מירליה. האם לא נראה לך יוסקה קצת טרללי!" ותוך כדי דבור פילבל שיקה בעיניו וגילגל אצבע האמה מול רקתו.

רות'קה עמדה כפי הנראה לסיים את בישול הארוחה. קולה הודע מא' צל המטבח:

"יוסקה, יוסקה! צרה צרורה! לא השתיירה טיפת שמן אחת!"

"לא רות'קה. לא יתכן."

"הגד לי. מתי תואיל מטובך להא' מין פעם? בינתיים גש לתנות הק' רובה והבא שמן."

יוסקה אץ לדרכו והנוכחים סחו לרות'קה אותו המקרה.

"מה? ! הוא אינו מאמין? ! והרי דוקא מקרה זה ידוע לי. ואף יותר מכך. מכירה אני את הנערה. שמה שר למית והיא אחת מידידותי הטובות

"הקשב תחילה ואחר תביע דעתך" — ענה שיקה והחל:

הימים ימי קרבות באחד הקיבוצים בגנב. אותו יום היתה החלטת המצרים נחושה — לכבוש את המקום ויהי מה! מאז הבוקר נפלה חתת אלהים על המ קום ופגזים לאלפים התעופסו והתנפצו בלי הרף. לעת צהרים שיגרו המצרים שלוחות טנקים בוו אחר זר. הטנקים התקרבו לגדר. המצב נעשה קשה מני שוא. לפתע החליטה אחת הבחורות כי עת לעשות מעשה. נטלה עמה מקלע

עד, שלמנות ערב החל מרגיש כי הס' ביבה נהירה לו וכי המחנה שלו עומד לנגד עיניו! ! ! ואולם, כאן צפתה לו הפתעה נוספת... טרח! והוא נופל למי! באר סמויה, עמוקה ומתמשכת עד אין סוף. מה אספר לכם! שחק המול לבחור זה וגם מצרה זו יצא בשלום. בשארית כוחותיו הצליח גבורנו לעלות מעלה בנטשו את מכנסיו בתח' תית הבאר רק עם תחתוניו על גופו חזר לאחור העולם. וכאן עברה שמח' כדי כך, שנשרפה עליו דעתו ועירום כביום הולדו נכנס למחנה!"

רות'קה סיימה את סיפורה. לרגע השתררה דממה מעיקה. ואז קפצו כל הנוכחים וקראו סה אחו:

"חדי לך. תהרגי אותו ולא נאמין לך. אנו נכנעים. הצ'ובאט שלך עולה לאין ערוך על שלנו. אנו מסכימים, פה אחת, כי עלינו להשכיל עוד כהנה וכנהג עד שנוכל לדעת כמות כיצד מנפחים צ'ובאט!"

עוד הם מתמוגגים מרוב נחת והנה נשמעה טפחה חזקה וזעקה מעבר הס' תח. נתבהלו כולם, הסכו ראשיהם בחפ' זה וראו את יוסקה עומד בסנית הח' דר חתר כסיד, רועד כעלה גידף, בק' בוק השמן מרוסק ומנותץ לאלפי שב' רירים זעירים והגזול הסמיק, הצהבהב מוחל ומתמשך לכיוונים שונים.

ואז, כשהסתבר להם כי יוסקה עומד שם זה דקות מספר וכשעלה באסם ריח חריכה שרמו להם, כי הבשר נש' רף שוב, שמעו את יוסקה ממלמל:

"די. רות'קה. די. דעו לכם כולכם. זו אמת לאמתה. אתם, אולי, אינכם יודעים אולם, הלא יוצלח' הנוכח הייתי אני!"

ביותר. ואולם, לנערה זו היה כנגב חבר. ועליו מספרים את המקרה המבדח ביו' תר בגוש. אל תשאלו!"

"אל תמתחי אותנו, פתחי פין וחסל. אל תחכי להזמנה מיוחדת."

"נו טוב. אספר לכם. אותו בחור היה אף הוא נהג. נהג גי'ם. בחור חבוב! מה אתם יודעים! בחור כארזים, משי גע נערות ו... נו, טוב."

באחד הימים נשלח לאחת המפקדות למסור הודעה חשובה ודחופה. כדי לה' חיש את דרכו נטה מדרך המלך ובחר לו דרך קצרה הימנה, בין השדות. הגי'ם היה מקפץ ומדלג והישרה רוח טובה על הנהג עד שזה פצח ברינה. לאחר מחצית שעה מאושרת הרגיש לפתע כי הנה... נכנס לשדה מוקשים. עצם מיד את עיניו ו... כום! הגי'ם התספרן כל' פי מעלה, גלש מטה והבחור... ממשיך ונוסע על שני גלגלים בלבד. מסתבר כי דעתו הודעוזה עליו, שכן איבד את הכיוון והמשיך בדרכו עד ש... טרח! זמוקש שני! הגי'ם התרסק כולו. הב' חזר הוצף למרום, הושלך ארצה, משש את צלעותיו והנה... הוא בריא ושלם!

מיד נטל רגליו והחל צועד בחפזון. שעות על גבי שעות צעד בשימון וב' שרב כשרירו נוסף מפיו והוא נושף ומתנשם ככלבתא אומללה. כל עוד דוחו בו הבחין לפתע במקום ישוב. ברם, עוד הוא משמח ומשיב נפשו וקול קריאות עולה באוזניו:

"ארסא אידק אל יהוד! (הרם ידיך היהודי!)"

שלשה ישמעאליים צצו מאימזה ונטסלו אליו. עוז רוחו לא עזבהו ובשארית כוחותיו נחלץ מהם ונמלט כשמכנסיו הגם החפץ היחיד שהותירו כידיו. שוב הלך שעות על גבי שעות

תרגיל במתימטיקה

משחק הוליבורי חדש: משחק דו-מה לשחקן ותק. והרי כמה מן הסיפורים החדשים שנתקבלו לשורות השחקנים: גרגורי פק הצעיר; תערוכת של קרי גראנט וגרי קופר; מין רקס הריסון; קרי גראנט אנגלי; בטי גרייבל חדשה; אליס פיי שנה; טיירון פואר; בערך קלארק גיבל; אליס פיי במתכונת קטנה; קורנל וילד מסיפר שנים (או עשרים?); טיירון פואר אחר; לורן באקאל חדשה; ג'ין טירני חדשה; כמעט מארק סטיבנס; ועוד טיירון פואר; תערוכת מעיינות של ג'ין טירני, ליובט סקוט ולורן באקאל, וכו'.

הקשה פשוטה תלמדנו את העובדות הבאות: ג'ון היבר הוא בטי גרייבל במתכונת קטנה; קורנל וילד שהוא טיירון פואר שנה, שהוא קלארק גיבל אחר, דומה כשתי טיפות מים לקלארק סטיבנס. אשר ללורן באקאל, המקרה שלה מעניין עוד יותר: היא גלגול של תערוכת של ג'ין טירני ושל עצמה (ג'ין טירני + לורן באקאל) בצורה נימה של אלה ריינס בצורה טיפה משל ליובט סקוט... ואשר לזו האחרונה, הרי היא בהחלט לורן באקאל השנית! במלים אחרות, שלוש כפול שליש לורן באקאל אחת = אלה ריינס אחת. פשוט. לא?

(מאקן פרונסיי)

בביתותיו, ונוכחתי שלא אמר כל דבר בריצוס. דני הוא מוקיון מצויין שהסקסט בשבילו אינו תנאי הכרחי כל עיקר. כמובן ששיח טוב יכל לעזור לו, אבל הוא שעשע אותנו למרות שלא היה לעזרתו אף שורה טובה אחת! מעניין היה לראות את דני בסרט אילם; אין ספק שבתקופה ההיא היה הצלחתו בראינוע גדולה מזו שזכה לה בימינו, ולאו דווקא מפני שהריבוי כובל אותו, להיפך — תרבות קולו מפותחת מאד — אלא משום שלסרטי האחרונים לא נמצאו מחברים בעלי רמה.

אפילו בילי וילדר שיצר ביחד עם תומס מונרו את התסריט ל"שיר נולד" לא הצליח לנצל את כשרונו הגדול של דני קיי והוא נכנס ויוצא בסרט משועמם ומשעמם.

בסרטי הראשונים, שבהם ניתן לפעולה ולתנועה מקום רב, היה דני מאושר יותר, אולם לאחר שראיתי על הבמה חושבני שעדיין לא נמצאה לו מסגרת קולנועית שתבליט את כשרונו המוקיוני הגדול. כיון שאינו צ'אפלין ואינו מסוגל לכתוב לעצמו יצירות גדולות, הוא נאלץ להסתפק בתומר ההוליבורי החינור. תשורה פורתה באה לו מידי אשתו, סילביה פין, שחיברה בשבילו מספר מרגולוגים מבריקים, דוגמת "פאבלובה" המפורסם, שהם גם הקטעים הטובים ביותר בסרטי.

יתכן, שכמה מקוראיו אינם יודעים שדני קיי הוא יהודי. שמו לפני נים היה — דניאל קמינסקי. לפני זמן-מה נפוצו שמועות, שהוא עומד לבקר בארצנו כדי לערוך בה שורת הופעות, אך הדבר טרם נתממש.

י.ש.

פרסים

פרס מבקרי הקולנוע בנייורק לסרט הטוב של השנה (מתוצרת ארצות הברית) ניתן ל"כל אנשי המלך" בבימויו של רוברט רוסן. הסרט הזה הטוב ביותר של השנה היה — קבעו המבקרים — "גנבי האופנים" לויטוריו דה סיקה. בפרס שני זכה הסרט הצרפתי "שסן השרים" לק' לוד אוטון-לארה. הבמאי הטוב ביותר: קארול ריד. השחקנים הטובים: בים ביותר ב-1949: ברווריק קרופ (בתפקיד הראשי במלך אנשי המלך) ואוליביה דה האבי (במארת הנחשים).

דני קיי על הבמה

בערכת יוחנן שניער

ההצגות אצלנו הם נפסדים ולרעת הציבור. אך אנשי הקולנוע בארץ אינם עושים כל מאמץ לשיפור התנאים, והם עוד עתידים לתת על כך את הדין... אולם נשוב לנושא נעים יותר. הסרט נסתיים וכל החלק הראשון של "תכנית האמנים החיים", על הבמה על הקירות, משני עברי הבמה הגדולה ואורו אותיות חשמל: "דני קיי". התור הורחב הריעה בחצוצרות והוא הופיע בצעדים מהירים, כשהוא לבוש חליפת פורס שסוטה למדי. באמצע הבמה נעצר, התחזה קידה עצומה, פנה לאחור והחל לנצח על התזמורת. ניצח עליה בידו, ברגליו ובכל אצבעותיו, אפילו באגודלים. אחר פנה שוב אל הקהל והודיע שהוא ישעשע אותנו "רבע שעה, חצי שעה או שלושת רבעי שעה", בעצמו אינו יודע, "כי הוא במצב רוח של שגנוע היום". או השמיע שיר מסרטו האחרון ואחר ניצח על שירה בציבור. בקטע הבא ירד מן הבמה והחל מטפס על מדרגות היציע הצדדי. שני סדרנים עמדו לא הרחק ממני. שמעתי אחד מהם אומר לרעהו: "הוא משוגע לגמרי. בכל הופעה הוא מכניס אימפרוביזציות חדשות ומבלבל לגמרי את כל העובדים."

דני חזר לבסוף אל הבמה, קרא לו מרת שהופיעה לפניו ושניהם ביצעו פארוזיה על האגדה המפורסמת, "הנסיך היפהפה". לצורך הקטע הזה משך את מכנסיו למעלה מברכיו וחשף את רגליו הלבנות, הפלקות והעקמות במקצת. הוא יודע להפיק בעזרתן צחוק עליו מן הקהל.

לבסוף העלה על הבמה, כמעט בכת, את עובדי הבמה והציג אותם, כשהם נבוכים מן האפתעה. (עצ היום אני בטוח אם היתה זו אימפרוביזציה אמיתית או מעושה) ובוה סיים את תכניתו. כשיצאתי מן האולם, כשבטני כואבת מן הצחוק הבלתי פוסק, ניסיתי להזכר

העתונות הנייורקית דנה וחזרה ודנה על הופעתו של דני קיי על במת קולנוע "רוקסי" באותה עיר. המשכורת שהיה עוז בנפשו לבקש — וקיבל — היתה הגבוהה ביותר בתולדות ברודוויי. אינני זוכר בדיוק את הסכום, אבל היו בו חמש ספרות, והמדובר הוא בתשלום שבועי! ועוד היתה דני: אם תעלינה ההכנסות על סכום מסוים (וכאן נקב במספר עצום) תשלם לו הנהלת התיאטרון תוספת מתאימה. כמובן שמספרים גבוהים, ובמיוחד השנה שאי כספי הם נושאים חשובים מאד לגבי כל עתון אמריקני, ודני קיי זכה משום כך בפרסום-חינם רב. הוא זכה גם בתוספת המיוחדת.

קולנוע "רוקסי" הוא אחד המפורסמים בנייורק, ושני בגודלו ופארו רק ל"מיוויק הול" המפורסם ברדיו-סיטי. מוצג בו תמיד סרט מובחר בלוח יות תכנית של אמנים חיים.

דני הופיע על במת "רוקסי" חמש פעמים מדי יום ביומו. (את הסרט, "שמים צהובים" היו מציגים שבע פעמים ביום). ובשעות הבוקר המוקדמות היו, כמובן, הסיכויים הטובים ביותר להשגת מקום ישיבה. חצי שעה לפני פתיחת הדלתות, בעשר בבוקר, כבר צבאו אלפים אחדים על הבית כשהם מסודרים בתור ארוך ועבה לפני הקרן. מכירת הכרטיסים (שמחירים אחדים ושיאם מסומנים) החלה ברגע שנפתחו הדלתות. חמש קופות מכרו כרטיסים לכל אנשי התור העצום תוך עשר דקות. בלי כל קושי תפסנו מקום בשורה טובה.

מה רב ההבדל בין היחס האדיב, הדאגה לגוחיות הקהל, הסדר המופתי, לבין הניצח המהפיר והאדישות המשפילה מצד בעלי בתי הקולנוע שלנו! כבר העירו כתבים שונים מעל עמוד זה ששיטת מכירת הכרטיסים וסדר

חדשות מארץ החום

את התמונה הזאת אנו מפרסמים כדי להזכיר לקוראניו הקרובאים מקור שימי החום אינם רחוקים. וורה אלן נזהרת מן תרטיב את כגד הים שדה מפני שהוא, כמובן, חרש.

דני קיי, כפרופסור ביישן (מקצוע: תזדיות המוזיקה) מתנגד לחדר החלכשה של וירג'יניה מאי, ומורת מועדון לניה שתמשוך את דני בפסו שז דבר לבין פליד, שרק בקושי יחלק ממנו, ודנשוואין...

חלב וחלבנים

מאת חוה ברנד

שמות חדשים לרחובות ת"א

314 שמות חדשים יתחספו לרחובות ת"א של תל-אביב — על כך החליטה מועצת העיריה.

יש אומרים שעל חלק ניכר מן השמות החדשים אפשר היה לחתור, אך נאמן עלינו שר החינוך שבאגרתו אל ראש העיריה קבע, כי רשימת השמות החדשים הוכנה בהכנה ובמחשבה.

קצת בקורת שמענו מפי אחד מחברי מועצת העיריה (ד"ר מ. כהן), אך דבריו היו מכחישים יותר לחסר ברשימה באספקלריה של מאורעות פוליטיים ולר"ח חיים חן דרישה לעשות שמויהם כתר על לוחות הרחובות.

יש נדמה, כי עוד לפני קביעת שמות חדשים מוטב לערוך בקורת קפדנית על מאות השמות המציינים את רחובות ת"א של תל-אביב עד כה, כי במרוצת הזמן נשתלה הרבה אצלנו, עד שלא מעט שמות נעשו בבחינת נחלת העבר, מטבע משובש, ציונים בלתי חיוניים.

יש אפילו שמות שאין לדעת למה ועל שום מה נקבעו לרחובותינו.

מוטב, איפוא, לערוך בקורת מדוקדקת על שמות-העבר כעל שמות העתיד.

שמות אינם צירוף של אותיות בלבד; הם צריכים לשמש ציון וביטוי לגוף ולראוי גם יחד.

פזם מעבודה, כמובן אם מצב בריאותם טוב, שמעום הנגרם על ידי עבודה שאיננו משקיעים בה את כל יכולתנו ומרצנו הוא סיבה חשובה לעיפות.

(ב) הסבה העיקרית והאמיתית של עיפות מתמדת היא המיד נפשית. לא העבודה הקשה ממרסת את עצבנו, אלא המחיתות הנפשית בה אנו נמצאים בשעת העבודה. בין אלו הן הדאגות, חוסר בטחון, שעמום, תסביך נחיתות, פזון בעבודה וסיבוכים מיניים.

(ג) על המנוחה מרפאה את העיפות. שום מנוחה לא תרפא את עיפותם של אלה העובדים בישיבה או מרגישים עיפות מתמדת. מה שדרוש לשם ריפוי הוא שינוי פעולה — יותר עבודה או עבודה שונה. יותר תרגילים והנאה, וקשרים חברתיים נעימים יותר. לא הגוף הוא הזקוק למנוחה אלא המוח — הזקוק לשינוי. רק ערנות וענין רב יעניקו לך שפע מרץ.

(ד) גם ליקויי בריאות, כגון חוסר מלחים שונים, או סדר בעבודת הלב לוסות גורם לעיפות מתמדת. במקרה זה צריך אדם לפנות לרופא בהקדם. (ה) עצבנות אינה נגרמת על ידי עבודה קשה ורוב עבודה. רופאי העצבים המפורסמים ביותר בעולם קובים עים בהחלטיות ששום ועזוע עצבים אינו נגרם על-ידי רוב עבודה או בגללה. (ו) עיפות אינה קשורה בגיל.

שפע מרץ בגיל הנוקדה תלוי רק במידה שבה ממשיך האדם להתעניין בכל הסובב אותו ובעבודתו. מרץ תלוי מעט מאד בכוח העבודה הגופני. הוא תלוי בעיקר ברענונות הרוח. הרבה אני שים גילו מרץ וכוח עבודה בנקותם כבצעיותם. ענין הוא כוח החיים.

(ז) שפע מרץ חשוב יותר מהתפתחות כללית כדי להגיע להצלחה. המרץ בלבד יכול להפעיל את כל הנתונים החיוניים באדם. זוהי המעלה המשותפת לכל האנשים המצליחים. לפי תורתו של אמרסון, המרץ הוא המניע לכל הצלחה. הוא מחשיבו יותר מכל חכמה, והמחקרים ואנשי מדע הנפש מסכימים ומאשרים את דעתו.

(ח) עיפות יכולה להירפא עד מהרה. רוב האנשים שהם עיפים לעתים קרובות, או הסובלים מעיפות מתמדת אינם צריכים להיות עיפים כל עיקר. אם רק ישימו לב לכללים הנקובים לעיל, עד מהרה, בקלות וממש כבקסם ירכשו להם אוצר יקר של מרץ — אם רק ימצאו ענין בסובבה אותם.

תוכלי לקנות אבקת חלב. זה בריא ואומרים. אך אל תחשבי שטובים עתה הימים לחלבנים.

החלבן שלי התאונן לפני בימים אלה: אינני קובל על הפרנסה, היא מצויה פחות או יותר, והעבודה היום אולי יותר קלה מזו שלפני שנים, אך משמעממת. או לא הייתי משתעמם, אם כי הייתי עובד לפנות בוקר ולעתים רחוקות רק ראיתי את פני הלוקחות. והיום אני נפגש אתן יום יום ומשוחח אתן — ובכל זאת משתעמם. התדעי למה? או היו משאירים לנו פתקאות.

"חלב", הוסיף החלבן, "שלא שמרתי אותן הפתקאות, לו הייתי מראה אותן היו האנשים צוחקים עד אין סוף. ואני אמנם צחקתי, בוקר בוקר צחקתי. הנה אספר לך כמה דוגמאות. בפתקא אחת היה כתוב כך:

חלבן יקר. כתשביא את החלב, אנא דפוק על הדלת להעירני. אני רוצה שתע' זור לי להוציא את המורנים. ג. ב. אני מקוה שהדבר לא איכפת לך.

אשה אחרת השאירה לי פתקא כזו: חלבן יקר. הדלת של המטבח פתור'ה. אנא לשים את החלב במקרר, תקח את הכסף מהספל שבמגירת השולחן ותשאיר עורך על השולחן. השתדל להשאיר את העורך במילים. לדי צרי' כים לתרום לקרן קיימת.

וכי אפשר היה להשתעמם בעבודה כזו? מוסיף החלבן, "והנה עוד פת' קא:

חלבן יקר. הדלת פתוחה. כשתשאיר את החלב אנא הדלק את התנור בחדר האמבטיה, הוציא את הכלב הקשור החו' צה והכנס את העותן למטבח.

ג. ב. היום אין צורך בחלב". גו, די לדבר — גומר החלבן. שלום שלום, בפעם אחרת אספר לך ע'י. מה? חלב? לא היום אין חלב. ומחר? חצי הכמות, אולי... מי יתנו שוב ימי החלב והפתק' אות!

האם תמיד את עיפה?

פמעט כל אחת עיפה לפרקים. אך רבות המתאוננות על עיפות תמידית. לרוב הנשים דעות מסולפות על מקור העיפות ואין להמנע ממנה. אולם ידיעה על מקורות העיפות תביא תור' עלת לכל אחת ותרחיק את המרץ ואת אושר האשה (א) עיפות ממושכת אינה נגרמת על ידי עבודה גופנית או רוח' ניה.

עיפות הנגרמת על ידי עבודה פי' זית ולו גם עבודה קשה, יכולה לעבור אחרי מנוחת לילה אחת והשפעתה אי' נה מורגשת לאורך ימים ואשר לאלה העובדים בישיבה, — 100% מעיפותם נגרמת מסיבות אחרות מאשר סתם ע'י.

הזוכרת את את הימים בהם היית סותחת בוקר בוקר את דלת ביתך ומוצאת לפניך שלושה בקבוקי חלב מפוסטרי. שני גביעי שמנת ובימים הטר' בים גם שקית מלאה לחמניות טריות וחממות?

— אינך זוכרת? — לא, לא. בודאי שזכרוןך אינו קצר. איני מטילה ספק בכך. להפך, זכרוןך צריך להיות טוב במיוחד כדי לזכור דבר זה, כי הלוא לפני הרבה הרבה שנים היה הדבר.

ואם היית משכימה לעבודה, לנסיעה או לטיול, היית יכולה לראות לפני כל דלת בקבוקי חלב טרי, גביעי שמ' נת ולעתים גם חבילת גבינה, חמאה ועוד. היית יכולה גם לראות סירים מלאי חלב, מכוסים ליד דלתות רבות.

אך אם חזרת לביתך מאגרת מאד והעלית אור בחדר המדרגות יכולת לר' אות ליד כל דלת פתקא ובה כתוב: נא להשאיר 2 בקבוקים או — היום בבקשה גם גביעי שמנת מתוקה. או: אנא למוזג היום 8 כוסות חלב. לפע' מים גם יכלת לראות פתקא האומרת: היום אין לי צורך בחלב. או — אנו נוסעים לשבוע, תבוא ביום ד' הבא.

וליד כל פתקא — כסף.

כן. היו משאירים כסף בחוץ, בגלוי ולענין כל. לא הרבה כסף, לא רק כמה גרשים. היום אולי לא היה איש מתכוון להרים כסום זה לו היה מוצא ברחוב, אך אז היה זה כסף רב. שלר' שהארכה גרוש? יכלת לחיות יום שלם בכסום זה.

לפרקים היה גם כסום גדול יותר. תשלום בעד כל השבוע, או בעד שבוע' עים ואפילו בעד חודש. איש לא חשש להשאיר את הכסף ליד הדלת, ואיש לא העלה בדעתו שאפשר לקחת את הכסף הזה. זה הכסף הלוא שייך לחל' בנים.

החלבנים עצמם? — בבל יראו. בעוד חושך היו עוברים עם כריהם או בקבוקיהם מבית לבית ומחלקים את תוצרתם. אוססים את הבקבוקים הר' קים, רושמים את חשבונותיהם, ונעלמים בחשכה...

והיום? היום בכלל חלב הלוא הוא מיצרך בן-פיקות, ואת צריכה לע' מוד בתור ב"תנובה" ולקבל כל כוס החלב, או לחכות לחלבן הבא בכל שעה שהוא רוצה, או שעלי לעמוד אתו על המקח על כל כוס.

"בבקשה, בבקשה, עוד כוס אחת. יש לי אורחת, ילדה קטנה". "אולי תוכל לתת לי עוד כוס חלב, רק היום".

שוב אינך משאירה פתקא לחלבן המקדים בוא. שוב אינך משאירה לו כסף בשביל החלב, ושוב אין לפני דל' תך גביעי שמנת טריה ובקבוקי חלב מפוסטרי.

גלגוליו של גנב

מאת יהודה הראל

הוא ניצב על ספסל הנאשמים והביט בעליונות של בוז על השופט וקהל הנוכחים.

דמותו כאילו נגזרה מתמונות הפך-סומת של סרטי הקולנוע ההוליוודיים, כגוף הגיבור בסרטי המערב, פניו חל' קות, עיניו קטנות ונוצצות, ושפם חד מטופח כדבועי מפאר את שפתו העל' יונה. שערותיו השחורות סרוקות לא חור ומבהיקות בחדר הבריליאנטינה. קל לטעות ולחשבו לדון ודאן עשיר, אלא שהשופטרים מכירים אותו ולעולם לא יטעו, וכשיראוהו ברחוב מיד יל' חש איש לרעהו: "כבר יצא?" והרע יענה בתחף: — "מחר בודאי נתפסוהו ונכניסוהו שנית".

שמונה פעמים נידון בפני אחד השופטים, וכשהובא בתשיעת סירב השופט הקבוע לשבת בדיון ועל כך העביר את תיקו לידי חבר למקצוע. הוא נאשם בגנבה: פרץ לחנות תכשיטים, הריק את מגירותיה ונסתלק, אלא שטביעת אצבעותיו בגדה בו; הוא נאסר למחרת הגנבה — כשהרכוש עדיין בידי.

השופט החדש, שהיה מעוניין לרדת לעומקה של הפרשה, וביקש להתחקות אחר המניעים הפסיכולוגיים, וניסה לה' בין מעשיו של הנאשם. הוא לא נרתע מלחטט בפצעי הנאשם שגלדו זה כבר; הוא עבר בחטף על רשי' מת פשעיו הקודמים.

הנאשם הקשיב בחיוך מרחף, כגיבור שאומרים את שבחיו בפניו, אלא כש' מגיע השופט למשעו הראשון — גנבת כדורגל במועדון הנוער, — נעלם הח' יוך מפני הנאשם, ורצינות עצובה נש' פכת עליהם. את הרגע הזה מנצל השור' פט, ומצליח. מבט הבוז נעלם, לגיבור הסרטים מסתמנת דמות אחרת, שונה משהי' וכולה אומרת כעס עצור ונעצב גלוי. הנאשם נאות לדבר. סיפורו סובב סביב שכונת עוני בירושלים.

— אבי ישב בכלא, לזהל כסף, בזבוז ונאסר. הנשנים בוז לנו — בני הגנב". קראו למשפחתנו, והיה קשה... — בפעם הראשונה ניגרת דמעה על לחיו של הנאשם.

אנשי המשטרה המשועממים הממל' אים את ספסל בית המשפט נועצים איש בפני רעהו מבטי תמהון, ודמעה שניה המתגלגלת מעיניו של הנאשם עוקרת כל ספק באמיתות החזיון. מלך הגנבים בוכה כתינוק. והוא ממשיך לספר:

— "חברי לשכונה לא רצו בי. בוז ועלבון היתה מנת חלקי. כמעט ונתיאשתי, אלא שלעזרתי בא אחד השכנים. שמו היה עטוף מסתורין. אמהות הפחידו את ילדיה בשמה, אך למראה עיניו, גילה לי את אהדתו. לקח' ני עמו העירה, כבדני במשקה קר, והיה מלחש על אונני — "דעונו להיות בן אדם? צצף על בני האדם האח' רים. חשקה נפשי בדבר — קחהו! באותו זמן חשקה נפשי בכדורגל. האמנתי כי אם יפול לידי כדורגל — ישכחו חברי את אבי וירצו בחברתי.

— ואו — ממשיך — התגנבתי למועדון הספורט בשכונה הסמוכה, גנבתי את הכדורגל, ונתפסתי.

שבועיים ישבתי בכלא, וכששוחרר' תי שוב לא רצו להכיר בי. סובב הייתי ברחובות העיר, בלי מכר ובלי ידי, ואמרתי לנפשי — החברה אינה רוצה בי, איצר לי חברה משלי. ויצרתי לי חברה, מצאתיה במסבאות ערביות, בסמ' טאות אפלות, וכן הגעתי לכאן..." — ניכר בו שחרטום משתלטת עליו. הוא מתחרט על סיפורו, ניצוץ העליו' נות המביזה שב לעיניו, ודמותו שבה להיות כבראשונה. השופט נשתק בע' יון בסכך החוקה, לדלות מתוכו את העונש חקל ביותר.

מ. שטרנברג את ש. פריד

משרד' ביטוח

תל-אביב, בן-יהודה 1, ת. ד. 1110, טלפונים: 3164, 4854.

ביטוח תלחה

התוספת לביטוח אישי עבור סלחמה ופרעות

מות ואינוולידיות כל אלף ל"י 1.250 ל"י לשנה

מות, אינוולידיות ופצוי' שבועי' כל אלף ל"י 1.750 ל"י לשנה

סדור נזקים במקום

(המשך מעמוד 7)

העתיקות מהגליל במקום אחד בארץ הגליל גופה?
כאשר נבדשה עכו העיר, היתה סקרנות הכובשים לראות שוב את "הצירטלה" — מבצר עכו, באין אסירי ציון בין כתליה. באותו פרק זמן הכריזו חגיגת, כי כאן במקום זה, שריבים כל כך סבלו את סבל המאסר והציניק, שחברים נפחו מה נשמתם למען תחיית המולדת, קום יקום המוזיאון של הלחי חם והחלוצ העברי, אך עד היום לא נעשה שום צעד, כדי להגשים את הדבר הזה. האם לא הגיע הזמן להיטוך אגף אחד למוזיאון ולבית נכאור? (באגף אחד ישנו בית החולים לחולי רוח). אין מקום ואין בנין יותר מתאים מאשר מבצר עכו, שהוא עצמו משרה את הרוח של ימים עברו, על חומותיו ותעלותיו, המים מסביב, ובהתחשב עם עברו.

ביצות החולה

אחרי מאבק רב זכתה הקרן הקימת לישראל בשנת 1933. להשיג את הזכויות ליבוש הביצות החולה. העתונות פירסמה את הידיעה בשמחה רבה, כי אכן נסתחו לפני הישוב אפקים שונים לניצול המחצב הטבעי שבשטח זה, הכבול. ומאידך בשטח קרקע גדול אשר יהיה מהפריים ביותר בכל ארץ ישראל. קרן הקימת מסרה את הזכויות לחברת הבת "להכשרת הישוב" כדי להכין תכנית ולהוציא לפועל את העבודה הגדולה הזאת, אשר תהיה לברכה לאומית פועלים ולישובי הסביבה בפרט, כי על ידי סילוק הביצות, תפתח גם סכנת הקדחת. אך עד היום הזה לא נעשה דבר ממשי להפוך את התכניות הרבות למציאות. המהנדס א. ורבר, שחקר את שטחי החולה, בא בזמנו למסקנה שבשטח הזכויות המקיף כששים אלף דונם, נמצאים כ-50 מיליון טון כבול טבעי, ואילו אחרי היבוש ישארו עדיין 10 מיליון טון. הכבול הוא אחד החומרים החשובים לנו, הן לחקלאות והן לתעשייה. בשנים ההן נעשו אף בדיקות וחקירות הידרולוגיות וטופוגרפיות ופיזיולוגיות, שנמשכו במשך שנים רבות, ואשר תוצאותיהן צריכות לתת לנו את הנתונים הראשונים לניצול שטח הרחב ידים זה. אך עד כה נשארו כל העצרות הקשורות עם ביצות החולה בגדר נסיגות וחקירות בלבד. והיכן המעשה? סביב לחולה קמו ישובים רבים אשר לא נרתעו מחשש לסכנת הקדחת הממאירה שעשתה שמות בין חושבי הישרים הראשונים בחבל ארץ זו, ובפרט ביסוד המעלה. חושבי קרית יוסף, עולי

תימן — בפער חלסה שעצר — החלו לנצל את גידולי החולה, את הגומבו, שממנו מכינים מחצלת. אך האם נסתח פק בזה, ניצול שגם יושביהם הקודמים של עמק החולה ידעו? הטרם הגיעה השעה להפוך תכניות למציאות? לתת עבודה למאות עולים ולהפוך את שטחי הביצות לגן עדן עלי אדמות, ולישב את השטחים המיובשים. להפיק כבול להשבתת הקרקעות היזבויות בחלקי ארץ שונים, להפריח את אחד מקני הקדחת הגדולים ביותר בארצנו?

והאזרח אה הוא אומר?

הידוק החגורה
נדמה היה לנו שכבר הדוקה אצלנו החגורה דיה — אם לא יותר מדי — והנה מתבשרים אנו, כי הממשי שלה תובעת להקד את החגורה עוד יותר... והנימוק: אין מטבע זר לתש"לום היבוא מחוץ לארץ. אחרי שנעלים הקמה, ייעלם עתה גם הסוכר הלבן ובמקומו נקבל סוכר צהוב. במקום נע"לם מעור נקבל נעלים מ"תחליף", כלור מר מבר. וייתכן שתקוצץ גם מנת הבשר והשמינים. ובמקום "הלחם הא"י" נקבל "לחם קיבר" שבו אפשר להכניס סובין במקום קמה... על כך אמר אחד מפקידיו של שר האספקה: "ספלן חלם חלום ויוסף מצא את הפתרון".

מעשה בעולה מיואש

אין לך דבר המרגיו יר תר אורחיתמיתירים מן הרמו "הדק" הנרמו להם כאן, כי מוטב היה לו בארץ ישראל לא כאורחים אלא כעולים. גם במסיבת הפתיחה של ה"פורום" לתי"ר רים מיסודה של חברת "פלטרס" הש"י מע המרצה, מר ישראל רוקה, ראש עיריית תל-אביב, תביעה זו באונו אורח חים, באומרו: "הפעם אנו עוד נותנים לכם ויות יציאה, אבל מוטב כי תהיה זו נסיעתכם האחרונה לחוץ לארץ..." בעינינו תושבי הארץ, התביעה צר דקת, אבל יחסם של האורחים להצעה זו נקבע עליה ידיעות שהם שומעים על גורלם של עולים בעלי-יכולת שבאו לישראל והגיעו לכללי יאוש. והנה דיגר מה אחת: מעשה במשפחה ציונית קנ"אית ממדינה דרום-אמריקנית שננטשה את ביתה הנאה והמרוחח בעיר-הבירה של אותה מדינה, נטשה פרנסה יפה ועקרה לארץ הנכספת. כל רכושיה של המשפחה הוצא על דמי הנסיעה של ששת חברים. כאן הושכבו במחנה העולים בבאריעקב. צירות דרום-אמריקנית מוכנה היתה לקבל את הבת כס"קידה (בזכות בקיאותה הרבה בשפת אותה מדינה) אבל אין לה היכן לגור

בתל-אביב. אבי המשפחה מכתת את רגליו יום-יום במשך שעות עד הפרנס שבו הוא סוחר תרבות תפוזים. המחנה נתמלא עולים מתממן וקשה למשפחה לדור בכפיפתם.
והתיירים טוענים:
— "אתם תאמרו: אלה הם חבלי קליטה. נכון, אבל במי הדברים אכזר? רים? בעולים שאין להם ברירה, שה"שעלה דוחקת להצילם מכליון או מ"ממסך הברזל" להביאם בכל תנאי, אבל משפחות ציוניות המתקיימות בכבוד בארצות החופש, מוטב שישארו עוד זמן-מה בגולה ויטפחו בלבם את האידילא הציר"ני, מאשר ש"גישמו" בחפזן את אידילא העליה ויגיעו מהר לידי יאוש ויבקשו דרך חזרה..."

בגדר לירות שטרלינג

לא מעט הפסד ותקלות גורמת לאזרח הביורוקרטיה, הריצה ממשרד ל"משרד והעמידה בתור והצפייה לתשובה או לרשיון וההודעות "תבוא מחור", "תבוא בשבוע הבא". מעשה בסוחר שבא מן האזור הב"ריטי בגרמניה והביא מטען של צעצעי עים, במסגרת ה"יבוא ללא תשלום". עים, דאג מראש לסילוק כל ההוצאות בחוץ לארץ הכרוכות בהובלה. הוא חי"שב ומצא, כי בעד הסחורה ישיג בא"רץ אלפיים לירות. אלא שכאן היה לו צורך ברשיון למכירת הסחורה ועד שקיבל את הרשיון עברו חדשים אח"דים. לבסוף השיג את מבוקשו והלך להוציא את הסחורה ממחסני הערובה ושם נמסר לו, כי מגיעות עוד תשע לירות שטרלינג לפרימה הורה שטיפלה בהובלת המטען. הסוחר הגיש בקשה לרשיון של קנית 9 הלירות שטרלינג. הוא קיבל את הרשיון כעבור כמה שבועות — ודמי ההסכנה בעד הזמן הזה עלו לכמה עשרות לירות... הקיצור: לא אלפיים ל"ה השיג האיש בעד סחורתו אלא — אחרי ניכוי ההוצאות במדינת ישראל ומכיוון שבינתיים עברה העונה — סך 450 ל"ה...

באל העתונאים

נשמעות מה ושם דעות שליליות כלפי "נפש ה"ריקודים וההפתעות הא"י מנותיות" אשר אגודת העתונאים עור"כת בבית הבימה". צבי לוביא"ניקר במועצת העירייה, ד"ר אהרון בארט בכינוס התאחדות בעלי התע"ייה ומר דוד זכאי באסיפה הש"נתית של העתונאים הטימו מוסר לאגודת העתונאים לאמור: "היתכן? במדינה עניה זו, המטילה משטר צנע על תושביה, המתקיימת בקושי על דולארים מעטים שמתקבלים מחוץ לארץ, יש מקום לנשפיתחשק, לביובוט כספים על שעשועים? ודוקא אתם, מבטאי דעת-הקהל, הממונים על שמירת הצדק

והאוסר, כיצד ימלאכם לככם לערוך נשף-שעשועים בזמן שרובות עולים יושבים במחנות בתנאים קשים?"
הטענות נגד הנשף מופרכות בעינינו ועל שתי השאלות הללו יש רצון להשיב ראשון-ראשון ואחרון-אחרון.
אמנם קיים משטר צנע במדינה — אבל האם נגזור גם על השמחה? הן השמחה, הצחק, הריקודים, החגיגה הן חברותיות אינם סחורה של אמפורט שבשבילה יש צורך במטבע זר? כלי ההנחה לא יכלו חלוצים לעבור עכ"ר דתם המפרכת. בלי קצת שמחה וצהלה לא יוכל הישוב גם כיום לחיות במש"טר הצנע... ואם אוספים תרומות לצר"ך בניין "בית סוקולוב" — אין יה ביובוט כסף, ואפילו אם תופרים שכלה — אין הכסף מתבזבז.
ואשר לעולים היושבים במחנות — להם לא נעזר באנחות ובהינרות מח"רות החיים. העולם כמנהגו נוהג: ב"יורק עורכים סעודות ב"ואלדורף אס"טוריה" למען מבית זו או אחרת וגם בתל-אביב אפשר לערוך נשף בבית הבימה למטרה נכבדה, ואם מישחי יח"י העסקנים אינו אורב נשפי הילולה וחי"גא, יוכל הוא לתת את תרומתו יאוש אינו מכריחו לבוא לנשף, אבל מוכן אני להתערב, כי גם מטיפי המוסר בוא יבואו...

ערכה של עתונות

קוראי "דבר" יכולים ל"החבר באומץ לבו של עתונם. "דבר", עתון הן נחשב כשופר רשמי של ממשלת ב"גוריון, אינו נמנע מלחשוף נגעים ציבוריים, אפילו אם פירסומם יכול לתת פורש כביקורת כלפי שר הבטחון. הר"פורטניה החריפה שכתב "היחשע" (הסר פר י. בר יוסף) על התנאים השוררים בבית-הסוהר הצבאי המרכזי היתה כתב-אשמה נוקב נגד המשטרה הצבאית. ואין ספק שהפירסום הזה יעל דפי "דבר", שמצא הד עצום בקרב הציבור ואילץ את המוסדות המוסמכים לפרסם מיד הודעת-הסבר, יביא גם לידי תיקון המעוות.

פרשה שניה גילה כתב העתון בדורם הארץ, י. יעקב. הוא פירסם חל"ה של עולים חדשים, האחים גל ב"ן, מכפר זרנוקה, אשר טענו כי הוכנו על-ידי קציני משטרה. הפירסום ב"דבר" גרם לחקירת המפקדה והובר, כי ש. גורדון, המקצינים הגבוהים של המשטרה, היכה את חיים גלבך, משלחת של קציני משטרה נסעה אל ביתם של שני האחים גלבך בזרנוקה ובמעמדה ביחס ש. גורדון סליחה מאת הנתקף. יש לקחת שמקרה זה, אשר הגיע לידי חקירה ודרישה הודות לעתונות, ישמש לקח לכל אלה שהסמכות וה"כוד בידם, למען ידעו שעליהם לכבד את זכויות האזרחים ואסור להם להשי"חמש לרעה בכוחם ובסמכותם.

השנה ירד השלג ברחבי הארץ

הראיה-גוף לבן משלג בחיפה. הצילום: מילדשטוק

ידידי ירושלים משתעשעים בכרוריי-שג. הצילום: אילני

אגדה זו מספרת על עברו של בול יפה אשר צפור קסמים מצוירת עליו, ואשר דואר ישראל עומד להוציא לשוק בקרוב.

ויהי היום ותעבור השמועה, כי נוסדה מדינה חדשה, היא מדינת למפופו.

בראש השלטון עומד המלך, הוא זמבו בן זמבו החכם. מכל אדם. זמזמבו הוא שלישו של המלך ועושה דברו. הוא מפקד הצבא בפועל וממונה על רכוש המדינה.

ויהי ביום השלישי בבוקר והמלך הנאור, גדול המלכים ואדיר האדונים, הוא זמבו-בן-זמבו, רצה לשלוח אגרת קטנה אל ראש שבט קטן הגר הרחק מארץ למפופו, מעבר להררי חושך, הוא שבט הפיפיאנים הברוכים בנשים יפות תואר, אשר אין כמותן ליופי ולאצילות בכל ממלכת למפופו.

ויקרא המלך לשלישו ויאמר לו:

„פקודה יצאה מלפני שלוח אגרת זו אשר כתבתי שבעה ימים ושבעה לילות אל מלך הפיפיאנים. אולם מאחר שברצוני להוכיח למלך הפיפיאנים מה גדולה חכמתי ומה רבים החידושים אשר הכנסתי בסדרי מדינתי, הרי מצוה אני עליך לשלוח אגרת זו לא עלידי שליח סתם, אלא בדואר מדינת למפופו.“

ויתחלחל השליש וישתחזה אפים ארצה ויקרא בקול גדול:

„הוי מלכי, אדיר המלכים ואדון האדונים. רבה תבונתך וגדולת המעשים אשר עשית, רבות גמלת לעמך, המון נקלים ונרפים אשר אין הם שווים אף את עפר רגליך, ואשר מותם צר מלפונם את עצמת חוונך הגדול. אכן חידושים רבים וכבירים השכלת להביא למדינתנו היפה והגדולה, החזקה מכל המדינות אשר סביב, וגם דואר הקמת, דואר ממש, ויש כבר שני פקידים היושבים ימים ולילות במשרד הדואר המפורא אשר למדינת למפופו, ומאז יום הראשון באו גם נשותיהם וילדיהם אליהם והריהם יושבים יחדיו, עליונים ושמוחים בחלקם, ומברכים את האל הגדול על אשר עלה בידם להשביע את רצון מלכם. ואגרת זו, אשר עומד אדוני לשלוח אל מלך הפיפיאנים הקטן במלכים והאדונים תמסר כרת וכדין למשרד הדואר של מדינת למפופו על מנת שתשלח מיד כפקודת מלכי ואדוני. אולם אם טוב על המלך להאזין לעצתי, הרי היא לפניך: שמוע שמעתי, כי מדינות מסוימות נוהגות לשלוח את אגרותיהן כש-בולים מודבקים עליהן. על כן מלכי, בולים אני מציע, בולים של מדינת למפופו.“

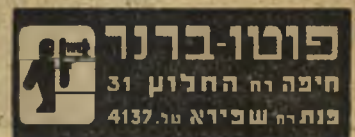
אחר שמוע המלך את כל דברי שלישו, מיצמץ בעיניו ויאמר:

מאת פוטו ברנר תבכש איך במצומה דחשתמש

בקנותך מצלמה, חלקים, פילמים, פלטות, נייר וכי, עומד לרשותך נסיוני של 25 שנים. בתור בית מסחר ראשון במקצוע. סיתות, העתקות, הגדלות, מכירה, קניה, החלפה, סיתות מיוחדת של פילמים קטנים.

(EXTRA FINE GRAIN)

טלפון 4137

„אכן האונתי רב קשב לכל דברך זמזמבו יקירי. אולם ידוע לך, כי גדולות הוואותיו של חצר המלך כות ומעטים הם שקי הזהב אשר נותרו לי באוצרו. תי. על כן איני נוטה להוצאות חדשות ואחת החלטתי, על מעט שקי הזהב אשר במרתפי אשמור ולא אוציא כל בולים!“

ויפול זמזמבו על פניו וישק את עפר רגל מלכו ויאמר:

„קטן אנוכי מהציע לך דבר וחצי דבר. מי אנוכי לעומתך? רמש ותולעה. אולם יסלח נא אדוני המלך אם אעז ואעיר את אונן, כי בולי מדינת למפופו יהיו מקור הכנסה גדול, מאחר שכל העם ירצה לאסוף את בולי מדינת למפופו; רבים עומדים עתה ללמוד את מלאכת הקריאה והכתיבה, ומכתבים יכתבו, מכתבים ארוכים ויפים. כדי שהמון העם יוכל לשלוח מכתבים אלה יצטרכו לבולים רבים. ובולים, אדוני המלך, בכסף נמכרים, בכסף מלא.“

ויצחק המלך צחוק גדול וימחא כפיו ויען:

„אכן זמזמבו יקירי — אינך טפס כפי שחשבתי. לך הדפס בולים וקת אגרת זו ושלח נא אותה אל מלך הפיפיאנים. רוצה אני בבתי היפה ועל כן חפץ אני, כי מכתב זה יגיע אליו במהרה. רוצה אני, כי בתי היפה סיפיאנה תגיע לחדרי לא יאחר מאשר בקיץ הבא. על כן דאג לכך שהאגרת תעשה את דרכה במהירות רבה ולא תמצא את סיפיאנה היפה עסורת שערות שיבה.“

ויצא זמזמבו מעל פני המלך והאגרת לקח עמו. וירד ויבוא אל בנין הדואר הגדול אשר למדינת למפופו, ושני פקידים הדואר יושבים עם נשותיהם וילדיהם ומלהגים דברי שטות. כי יודע המלך לבחור בין נתיניו את גדולי הכסילים ולעשותם פקידים למען ימלאו את פקודת המלך מבלי להרהר אחריה. ויקרא להם ויאמר:

„לא עת מנוחה עתה. זקפו קומתכם ועזרו עוז, כי מעשה גדול אנו עומדים לעשות.“

ודברי זמזמבו עברו מפה לאוזן ויאספו כל יושבי למפופו ויעמדו לפני הבית, הוא בית הדואר אשר למדינת למפופו.

ויצו זמזמבו להביא נייר — ויביאו נייר. ויצו זמזמבו להביא עפרונות — ויביאו עפרונות. ויצו זמזמבו להביא מספרים — ויביאו מספרים.

ויצו זמזמבו להביא סרגל — ויביאו סרגל. אז יעמוד זמזמבו כשהעפרון בידו וישא את עיניו אל הר האלים ויתפלל:

„אל למפופוס המפורסם. אכן יודע אתה, כי אחר המלך אני האדם החכם מכל אדם. אכן חכם אני, חכם מאד.“

ויפנה כל העם ויקרא: „ברבו“ היא לשון „אמן“ בשפת אנשי למפופו.

וימשיך זמזמבו ויאמר:

„גדול כשרוני מאד וכל אשר ארצה אוכל לבצע. כי גדול כשרוני מאד!“

ויקרא העם העומדים מנגד „ברבו“, „ברבו“. וזמזמבו לקח סרגל בידו ויעשה על הנייר רי-בועים ריבועים. ולאחר שעשה ריבועים כמספר אצבעותיו לקח את הנייר בידו האחת ויחזיק בו מעל לראשו. וירא העם את הריבועים וידעו, כי אכן גדול כשרונו של זמזמבו ויקראו:

„ברבו“, „ברבו“.

ויאמר זמזמבו:

„משיך לא ציירתי ומעולם לא חשבתי, כי יגיע הרגע שבו יצוהני המלך להוציא את בולי מדינתנו היא מדינת למפופו. לכנו הגדול, לוקח אני עפרון“

זה בידי ומבלי דעת עתה את אשר עומד אני לצייר פותח אני במלאכה.“

והעם מתרגש מאד, וקורא קריאות שונות ומשוררות, והגדולים נדחפים כקטנים ורוצים לראות את זמזמבו, שלישו של המלך, יוצר את הבול.

ויהי כתום זמזמבו לצייר ויסתכל וירא, כי צפור צייר, צפור ממש, רגלה האחת מרחפת בחלל העולם ורגלה השניה תלויה לה מאחור. וצוואר דק ונאה לצפור, צוואר המסליא בדקותו. יפה הצפור יפה עד למאד.

וישמח זמזמבו וישמח כל העם.

בהגיע מכתב מלך למפופו אל ארץ הפיפיאנים, היתה סיפיאנה היפה מטיילת בגני המלך. ויקרא לה המלך ויאמר:

„בתי, שעה גדולה היא זו ודברים חשובים עומד אני להשמיע באזניך, על כן בתי, בואי וקרבי אל אביך והקשיבי רב קשב. זה עתה הגיעני הידיעה, כי מלך למפופו המפורסם מבקש את ידך. אגרת זו הגיעה היום ובה שבעה עמודים מלאי עטורי המלך עצמו. אולם בתי היקרה, איני יודע אם יפה המלך או מכוער, אם שמן הוא או רזה, אם זקן הוא או צעיר. לשוא חפשתי אחר תמונתו בין כל דפי האגרת וגם לשליחים קראתי, אך הם השיבו לי כי לא מסר מלך למפופו את תמונתו בידם. סיפיאנה, בתי היקרה, יקשה עלי להחליט אם ראוי הוא מלך למפופו להיות בעלך או לא.“

ותאמר סיפיאנה היפה:

„אבי ומלכי, אנא תנה לי את האגרת הארוכה אשר שלח אליך מלך למפופו. אהפוך בה ואהפוך בה ואולי אוכל לדעת מתוך הדברים שכתב את אשר בלבו. אם טוב הוא או רע. כי אעדיף לב טוב מכל יופי גברי.“

ויאמר האב לבתו:

„אכן חכמה את בתי, עשי כאשר יצאתי. ותקח את האגרת ותקרא בה ותהפך בה שבעים ואחת פעם עד אשר זלגו דמעות מעיניה היפות.“

ותאמר לאביה:

„אכן יקשה עלי להחליט אם טוב הוא או רע, אם חכם הוא או טפח.“

ויתעצב המלך מאד ותנדוד שנת המלך אותו הלילה.

ויהי למחרת בבוקר ופיפיאנה באה לפני אביה, עיניה עצובות ולבה שבור. ותרא ותהנה מעטפת נייר מונחת על אבן התלמיש אשר למרגלות כסא המלך. ועל המעטפה תמונה נהדרת של צפור קסמים. רגלה האחת של הצפור בשמים ורגלה השניה תלויה לה מאחור. ותתפוס בת המלך היפה את המעטפה בידה ותסתכל בבול היפה שעה ארוכה, ולא שבעו עיניה מלהסתכל ביופי הנעלה הזה. ותעלה בת צחוק על פניה ותשא את עיניה אל המלך ותרא אותו מסתכל בה משתומם ותוהה.

ותאמר לו:

„אבי ומלכי, עתה יודעת אני את אשר עם לבי לעשות. הבט על צפור נחמדה זו, כליל השלמות והיופי, היפה בצפורי העולם. אכן גדול וחכם המלך וטוב טעמו אם ציוה להוציא בול זה. ואם טוב המלך הרי טובה גם מדינתו, היא מדינת למפופו. אכן, סיפיאנוס האל הגדול נתן את האות. בול זה יהיה לבדית ביני לבין מלך למפופו, ובול האהבה יהיה שמו, כי למדני לאהוב.“

וישמח המלך וישמחו כל שריו וישמח כל העם אשר בממלכת סיפיאנה.

ובת המלך היפה יצאה את בית אביה בדרכה אל מלך למפופו החכם מכל האדם ובול האהבה עמה.

מלון ציון

מסבת מעודן וכשר
מקסימום נוחות

הדר הכרמל חיפה

מלפון 4465

פננים

מר מגדלבאום ותזמרתו

בשבת תה בשעה 5

הזה, הגיעה קבוצת "נאשה קרילה" תמיד לשלב האחרון של המשחקים, דבר הנותן מושג על כוחה ויכולתה של הקבוצה האורחת.

ב"נאשה קרילה" יש כמה משחקני הנבחרת היוגוסלבית, ואחד מהם אף מוכר לציבור הישראלי מביקורה של נבחרת יוגוסלביה בארצנו — הוא השחקן יובאנוביץ, שהשתתף בנבחרת יוגוסלביה במשחק נגד נבחרת ישראל בסתיו השנה שעברה.

לא רק נצחונותיה במדינה העלו את שמה של "נאשה קרילה", אלא גם נצחונותיה מחוץ לגבולות יוגוסלביה. בביקורה בשנה שעברה בצרפת ניצחו היוגוסלבים קבוצות כבודו, "רד סטאר", ניצח; יצאו בתקוף עם "ליל" הצועדת בראש הליגה הצרפתית, וכו', וכו'. כל זה מוכיח שלפנינו יריב חזק בעל כושר ויכולת גדולה, שנסינו ואס שריותיו רבים ומגוונים.

קבוצת "נאשה קרילה" משחקת בארץ תה השיטה הנהוגה כעת גם בארצנו, משחק "סטופר", מה שיכול להביא לנו הרבה תועלת, מכיוון שבהתמודדות עם קבוצה זו יכולות קבוצותינו ללמוד הרבה ולשפר את רמת משחקן.

ביקורה של הקבוצה היוגוסלבית בארצנו אינו רק ביקור של קבוצה ספורטיבית גרידא; אנו רואים בביקור זה ניצח של העם היוגוסלבי, שגילה בשנים האחרונות אהדה למפעלנו בארץ ואף למאבק הממושך לעצמאות. העם היוגוסלבי סייע בתהליך קיבוץ גלויות ישראל מתוך שאיפה לאלפי יהודים מיוגוסלביה לעלות ואף עזר ביציאתם.

לא קל יהיה לקבוצות שלנו לעמוד בפני היריב החזק. רמת הכדורגל, אם לשפוט על סמך המשחקים המתנהלים בזמן האחרון בליגה הראשונה, ירדה במקצת. הקבוצות הראשיות נמצאות בקו ירידה, מלבד קבוצת מכבי תל-אביב, ששיפרה בהרבה את משחקת ומראה כושר ויכולת יפים. יתכן מאד שבמשחקים נגד הקבוצה מיוגוסלביה תתגלה רמה גבוהה יותר. ואם אפילו נרד מהמגרשים מנוצחים, הרי בכל זאת נלמד הרבה, ודבר זה בלבד חשוב עד למאד לקידום הכדורגל הישראלי.

גם לקהל האוהדים של ענף הכדורגל תהיה הזדמנות חדשה לעקוב אחרי מאבק בינינו ובין היוגוסלבים, והעובדה ששתי ארצות מיוצגות על מגרש כדור רגל תעורר התלהבות ורצון לנצח. אנו קוראים לקבוצותינו — חזק!

פסנתרים

מפירות ידועות — בבית גדול
יספרמן את יין, ת-א. יח-רש

"נאשה קרילה" בעוד יומיים - באיצטדיון

שלה והמוסדות העירוניים, דואגים להתפתחות ענף זה ומושיטים את כל העזרה, הן בהשגת מאמנים והן בהתקנת מכשירים ספורטיביים, המאפשרים התפתחות בקנה מדה גדול. נדמה, כי יוגוסלביה, שהיא ארץ חקלאית המקימה את הריסותיה, מציעה שני דברים ליצא: בקר וכדורגל.

בקר המביא למטבע קשה וכדורגל המפיץ את שם היוגוסלבים בכל רחבי העולם. מי שעקב אחרי המשחקים האחרונים של היוגוסלבים בפריז ובסלורניץ יודע מה רבה התעמולה והאהדה שהביאו 11 שחקנים לארצם. הם לחמו בשבץ קצף על רשות כניסה למשחק הגמר על הגביע העולמי, שיביא ארץם לריידיה ויאנור בקי הבא, כדי לעמוד שוב במאבק עצום על מנת לזכות בתואר — אלוף עולם. אין זאת הפעם הראשונה שנבחרת יוגוסלביה עומדת במרכז ההתענינות של כל העולם במלחמה דומה.

במשחקים האולימפיים, שנערכו בקיץ שנת 1948, ראינו את נבחרת יוגוסלביה בגמר המשחקים על הגביע האולימפי, ובתחרות גמר נגד שבדיה היתה ידם על התחתונה, אך דעת הקהל העולמית סיכמה: יוגוסלביה היתה האלוף המורכר של המשחקים האלה. רק שיפוט חרצדי גרם להפסד היוגוסלבים.

באחריה ספורטיבית זו גדלים שחקני כדורגל ביוגוסלביה — לאלפים. עובדה היא שבמשחקי גביע טיטו, שהוא המפעל המרכזי במדינה זו, השתתפו השנה מאות קבוצות, ודבר זה יש בו כדי להעיד על היקף הפעולה אשר הספורט היוגוסלבי רכש לו בכדורגל.

קבוצת "נאשה קרילה", העומדת להתמודד אתנו, הגיעה רק לפני שבועות מספר למשחקי גמר במפעל מרכזי על גביע טיטו ביוגוסלביה, ובמשך כל שנות קיומו של מפעל משחקי הגביע

ושוב עומדים אנו לפני מאורע ספורטיבי ממדרגה ראשונה. כוחותנו לביקורה של הקבוצה היוגוסלבית "נאשה קרילה", העומדת להפגש עם קבוצת "מכבי" תל-אביב בשבת הקרובה.

ביקורה של קבוצת "נאשה קרילה" בישראל ימשך 3 שבועות, ולקבוצות הראשיות שלנו בענף הכדורגל תהיה הזדמנות להתמודד עם האורחים מיוגוסלביה ב-6 משחקים שיערכו בתל-אביב ובירושלים, בחיפה ובפתח-תקוה.

מאז חודש ספטמבר של השנה שעברה לא היתה לנו אפשרות להפגש עם קבוצות מחוץ לארץ, והמגע האחרון שלנו היה בתל-אביב, כשנבחרת יוגוסלביה התמודדה עם נבחרת ישראל במסגרת המשחקים על הגביע העולמי בכדורגל. אם כי במשך כל הזמן הנה היתה נהלו משחקים "בבית", ורובם התרכזו סביב משחקי הליגה השונים, הרי אי אפשר היה על סמך משחקים אלה לקבוע אם אמנם צעידנו קדימה ואם שפךנו את מעמדנו בענף הכדורגל מאז ביקורם של נבחרת יוגוסלביה בארצנו.

וטוב עשתה הנהלת מחלקת הכדורגל של "מכבי" ת-א שנשללה את הידיעה מה כדי להביא לכאן שוב את נציגי הכדורגל היוגוסלבי.

"נאשה קרילה" מייצגת את המדינה שבה הגיע הכדורגל לדרג גבוהה מאד, והעובדה שנבחרת יוגוסלביה הגיעה למשחקי גמר על הגביע העולמי, אחרי שני חודשים בראשונה בשני משחקים את נבחרת ישראל ואח"כ נהלו מאבק קשה בשלושה משחקים עם אחת המעצמות הגדולות בכדורגל האירופי — צרפת, מעידה על כושר יכולתה של הנבחרת היוגוסלבית.

ספורט הכדורגל ביוגוסלביה נחשב כספורט לאומי, והטיפול בהכשרת קבוצות הוא טיפול ממלכתי ממש. המה

נבחרת ישראל בתחרות נגד נבחרת יוגוסלביה על מגרש האיצטדיון בתל-אביב. כמה מן השחקנים שהשתתפו בקבוצה האורחת לפני כמה חודשים ישתתפו גם בקבוצה היוגוסלבית, "נאשה קרילה".

תל-אביב — בית הכימה
יום ג' 7.2 ב' 8.30

מנון

בהשתתפות אדריס דהיסיס
המנצח: מ. גולניקין

כרטיסים:

ביליין, אלגנטי 67, טל. 5018

באלום ישה חפץ
המחיר

לי-לה-לו

הצגות בכורה

תכנית מס' 16

מתח גבוה...!

חזיו ורעם ביצו בריקס

מוצאי שבת 4.2
יום ראשון 5.2
יום שני 6.2
יום שלישי 7.2
יום רביעי 8.2

התזמורת

הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס. 6
המנצח: שרל ברוק

הסוליסט: פרנק פלג (פסנתר)

יום חמישי 2.2 סדרת פועלים, ת"א
יום ראשון 5.2 סדרה ב' ת"א
יום רביעי 8.2 סדרה א' חיפה
יום חמישי 9.2 סדרה ב' חיפה

10 פרסים

לפותרי תשבץ מס. 6

מכיון שמספר המשתתפים בתחרות
היה רב מאד, החלטנו להוסיף 6 פרסי
עודד לפותרי התשבץ מס' 6:

מפת ארץ ישראל

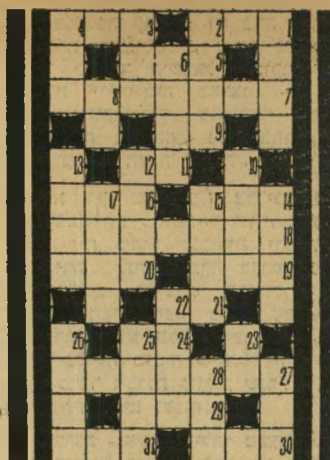
מאת ד"ר בראורי, הוצאה הכוללת
את כל הישובים החדשים ואת כל הנגב,
בשבעה צבעים (הוצאת "יבנה").

ואלה שמות הזוכים:

1. יחיאל הנדלר, רח' מגדלי 13, ת"א — כל משלי קריקוב (הוצאת טברסקי).
 2. משה מרזוק, רח' עמק יזרעאל 58, ת"א — הבלתי מנוצח (הוצאת טברסקי).
 3. רחל מנחם, רח' לבונטין 11, ת"א — מחיר החופש (הוצאת טברסקי).
 4. אברשקה ביישמעון, רח' רוקח 1, ת"א — פלאי ביתך (הוצאת "יבנה").
 5. שמואל סופרין, רח' יהודה הלוי 120, ת"א — אגדות רוסיות (הוצאת "יבנה").
 6. אברהם שורק, ת. ד. 1551 קרית חולום, ת"א — מפת א"י.
 7. מנחם רבינוביץ, רח' התבור 38, ת"א — מפת א"י.
 8. צביה קושניר, רח' בלפור 63, ת"א — מפת א"י.
 9. אהרון זיון, רחוב נחמני 41, תל-אביב — מפת א"י.
 10. יזהר שיף, רח' שלמה המלך 64, תל-אביב — מפת א"י.
- הזוכים מתבקשים לפנות למשרד "העור" למ הנה" רח' לילינבלום 12 ת"א בשעות 9 — 2 אחה"צ.

תשבץ מס. 9

מאת סנחם הרזי

במאוזן:

1. יגון; 3 — מתנה (בראשית ל'); 5 — מישור בהרים; 7 — בלי שימת לב; 9 — ישר; 11 — בת קול; 14 — מטע גפנים; 16 — העליון; 18 — גבול הליכה ברגל בשבת; 19 — שיכות; 20 — מכשיר כחן; 21 — מסכן; 24 — שורה; 27 — סחור; 28 — בארמית; 29 — חיש; 30 — כן; 31 — נשמה.

במאונך:

- 1 — פעיל בצבור; 2 — מבורך; 3 — סמן בתוך אות לחיזוקה; 6 — שי; 8 — כלי לחסירה; 10 — עלם; 12 — הרצאת דברי תורה; 13 — סעודה עשירה במשקאות; 14 — אורתוגוריה; 15 — אוהרה להיטיב במעשים; 17 — צמח-שדה ממשפחת הורדים; 22 — עץ גדול המרבה ימים (עץ ז); 23 — תבור; 25 — נקיה ממון; 26 — מקולקל (ישעיה ה'); 27 — מדת הבנאי; 28 — בלעדי אין תורה.

פתרון תשבץ 8

במאוזן:

- 2 — ראשן; 6 — עט; 8 — לשון; 10 — קרם; 12 — כסף; 13 — בושש; 15 — חי; 16 — מורה; 18 — ענב; 19 — חמה; 21 — תולע; 23 — יש; 25 — טיט; 27 — לוב; 29 — שפר; 30 — הסור; 32 — הד; 33 — גיקל.

במאונך:

- 1 — יעקב; 3 — אל; 4 — שש; 5 — נוסח; 7 — טרומן; 9 — נפילה; 11 — משוכת; 14 — שר; 17 — הח' ליש; 18 — עליה; 20 — מעטפה; 22 — וט; 24 — שוסן; 26 — ורדן; 28 — בני; 31 — רק.

תיאטרון קארי

מוצ"ש 4.2 הצגות "הצל" ב' 6 ובר' במוגרבי
יום א' 5.2 "הצל" במוגרבי תל-אביב
יום ב' 6.2 "הצל" במוגרבי תל-אביב
יום ג' 7.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום ד' 7.2 הצגות "הצל" במוגרבי תל-אביב
יום ה' 8.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום ו' 9.15 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום ז' 9.2 "הצל" במוגרבי תל-אביב
יום ח' 9.2 "הצל" במוגרבי תל-אביב
יום ט' 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום י' 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום י"א 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום י"ב 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום י"ג 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום י"ד 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום ט"ו 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום ט"ז 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום ט"ח 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום ט"ט 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום כ' 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום כ"א 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום כ"ב 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום כ"ג 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום כ"ד 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום כ"ה 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום כ"ו 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום כ"ז 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום כ"ח 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום כ"ט 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום ל' 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב
יום ל"א 9.2 "רק אתמוז נולדה" במוגרבי תל-אביב

רפ"ד פסנתר

עליזה הרץ

מוזיאון תל-אביב, יום ה' 2.250
כרטיסים: שלוינגר את שפרינגר, רדיו אוניון.
הנהלה: ו. ח. רוברט

הבימה

יום ה' 2.2 — "בני ערובה" (מונטרס) (לפועלים)
יום ה' 2.2 — "אהבת נעורים" רמתיים

מוצ"ש 4.2 — "חילד הכשפים" תל-אביב

התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8 בערב

א ה ל

תיאטרון פועלי ישראל

יום ה' 2.2 (ט"ו בשבט) "אינקובטור על הסלע" הצגת שחרית ב' 11 בבוקר, "ארמון" חיפה
יום ה' 2.2 (ט"ו בשבט) "אינקובטור על הסלע" ב"ר, "ארמון" חיפה
יום ה' 2.2 (ט"ו בשבט) הופעת אדוויט ברגנר במחילים עממיים ב"ר בערב
מוצ"ש 4.2 "אינקובטור על הסלע" הצגה ראשונה מטעם האגודה "למען האהל" ב' 6 — תל-אביב
מוצ"ש 4.2 "אינקובטור על הסלע" הצגה שניה, ב' 9.15 — תל-אביב
יום א' 5.2 "אינקובטור על הסלע" מטעם האגודה "למען האהל" ב' 8 בערב
יום ב' 6.2 "יום מנוחה" כפרסבא
יום ב' 6.2 "אינקובטור על הסלע" ב' 8 בערב
יום ב' 6.2 הופעת אדוויט ברגנר במחילים עממיים ב' 8.30 — תל-אביב
התחלת ההצגות הרגילות ב' 8 בערב

המטאטא

יום מנוחה

במוצ"ש 4.250
יום ג' 7.250
תל-אביב
תל-אביב

קבוצת הצגות בכורה

"עגל הזהב"

קומדיה ב' מערכות מחי הארץ מאת פ. לובה. בימוי: צ. פרידלנדר, הציר מ. מוקרין, תפאורות י. רוזנבלום
התחלת ההצגות הרגילות ב' 8 בערב

תקליטים

באר, כשהובן, אופרות, אופרות, ולסיים, רקודים, רדיו אוניון - רוברט
רח' דיוניוף 116, תל-אביב

פרנסוס

מחולות תנ"כיים ומזרחיים

רחל נדב

שיר השירים בהשתתפות
הקרין: א. ד. אריאלי
כרטיסים: אצלי: "שלוינגר ושפרינגר", נחלת בנימין 12; "הסיסיס", אלגנטי 31; "מנדלי", בן-יהודה 62 ובקופת הערב.

תכנית בתי הקולנוע

החל מסוצאי שבת 4 2 1950

מגדלזר	אוריון	ארמון, חיפה
שבוע שלישי	שבוע שביעי	שבוע שני
טרנדור	גיני בלינדה	אולם קרנגי
אופיר	ג'ן וויטמן	
שבוע שני	לז איידס	
ג'נט מקדונלד	וצ'ילס ויקפורד	
קולד ירמן	אסתר	אורה, חיפה
לטי	שבוע שני	
עוד יאיר השחר	ילדי הרחוב	החיים בבית אבא
בצבעים טבעיים		

כתבת המערכת והנהלה: תל-אביב, רחוב לילינבלום 12, טל' 4414, ת. ד. 1962 / העורך האחראי: המריל: א. קיסרי / דפוס: מ. שהם, תל-אביב, רחוב פין 6, טל' 2239 / גלושפות: צינוריה, ארץ "ישראלית" בע"מ / תהפפה: דוד טופל ובניו.

בירושלים יש לא רק מקומות קדושים...

במסדרונות או"מ ובואתיקן, בעולם הנוצרי ובחוגים רחבים אחרים סבורים, כי בירושלים אין שום דבר אחר זולת מקומות קדושים. עד כה טרם עלה בדיננו לשכנע את העולם כולו, כי בירושלים, בירת הנצח שלנו, חיים 100 אלף יהודים חיי יצירה ועבודה יום-יומיים, חיי חומר ורוח, כלכלה ותרבות.

זה עתה השלים ויקטור וי-קאס סרט מטעם הסוכנות היהודית בשם "יומן ירושלים". סרט זה מתאר יום אחד בחיי ירושלים העברית. כל גיבורי הסרט אינם מקצועיים; זו הפעם הראשונה שהם מופיעים בפני הצלם, ללא כל הכנה וללא הכשרה.

הסרט "יומן ירושלים" נשלח לכל אומות העולם, לרבות אלו שהצביעו בעד בינאום ירושלים. אולי תפקחנה עיניהן לראות, כי אי אפשר לעקור את ירושלים מלב העם הישראלי במולדת.

צילומים: רוקף קנדר

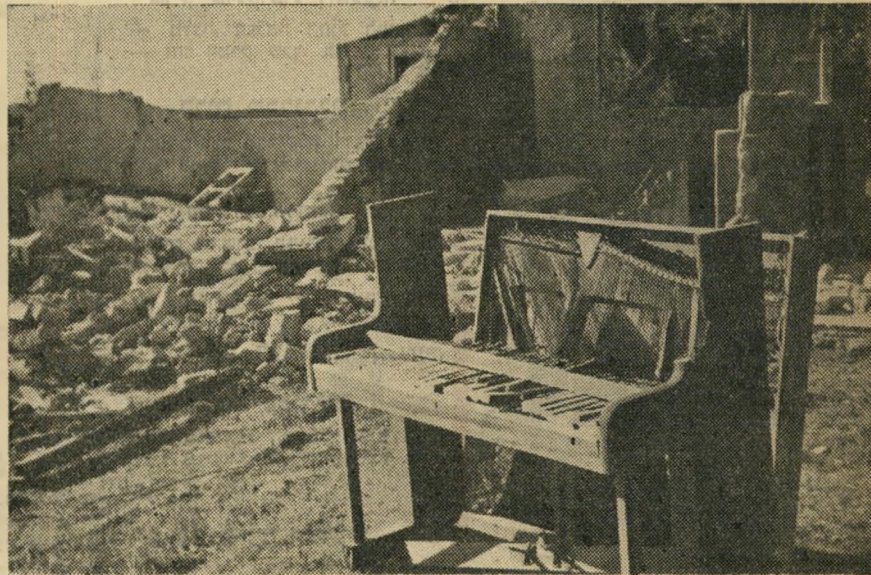

הילדה אריאלה בכרך, בת 11, גיבורת הסרט "יומן ירושלים", מסבירה את מעמדה הגיאוגרפי והכללי של ירושלים. ירושלים היא ישראל אינה יכולה להתקיים!

גיבור הסרט, חיים גרינבאום, (חיים בלאנק) איש מח"ל מאמריקה, נתעוור בקי רב על ירושלים. הוא דומד לפי שיטת "ברייט".

אריאלה בכרך מסבירה את השיעור לכתה.

רמת רחל לפני שהחלו להקים את הריסותיה.

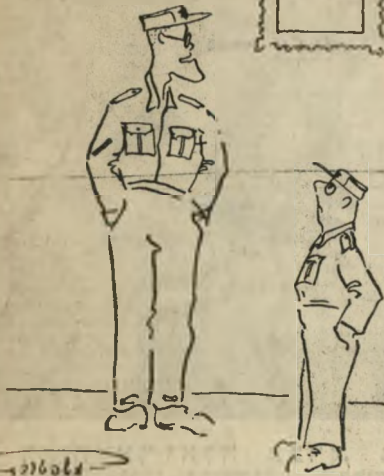
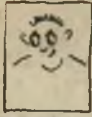
להקת בנות רוקדות מחול תימני עממי. המדריכה: אלזה דובלין.

חיים גרינבאום פורט על פסנתר, בקונסרבטוריון. ליד המצלמה רוקף קנדר וויקטור ויקאס.

העולם כזה צוחק

"חיוניותו" של
מוראי ראשון

טרם נשתחררתי משום שעכבו אצ'
לנו את כל בעלי הדרגות...

מירון בינמשרדי...

טרם הגיעה השעה 6, ובכן הסיבה
היא — עכבר.

המאהב שהקדים לבוא

... זה אני, יקירתי, הקדמתי במקצת...

חיבה לחתולים

חנוני א': מפליא הדבר —
ככל שמתמעטים החתולים, מתרבה
הנפיק בשוק השחור.

חנוני ב': עתה מבין אני, מדוע
גודעת מיעקל הקצב חיבה כה רבה
לחתולים.

גדעון מזלי, בני-ברק

האכזר

הוא עמד כשגבו מופנה אליה. בג'
דיו מגואלים בדם, הסכין המנצנץ ב'
דו. פרצופו אמר גשמיות מוכתמת בדם.

הוא : האין לך לב ?
הוא : (בהחלטיות פסקנית) לא !
היא : אין לך לב גם בשביל בעלי
האומלל, בני המסכן ?

הוא : לא !
היא : למעני, למעני, אנא —
הוא : לא !
היא : אם כן הן לי שתי אוקיות
בשר חזה בלי עצמות.

ד. ס. קיבוץ מורע

מרק בתקופת הצנע...

— מלצר, הצלחת הזאת רטובה.
— זהו המרק שלך, אדוני.

כלות מברוקלין...

רופא-שיניים מברוקלין רוצה לעשות
"שרות למען ישראל" ולשלוח כלות
מברוקלין לבר-שבע, הסובלה
ממחסור חמור בבחורות...

אומרים שהשדכן המודרני יוסף ליבר
מתא הרין לו מברק בוו הלשון :

— "למען השם, לא לשלוח ! כלות
עם שיניים תותבות יש לי מספיק !".
רעיה קדיין, נתניה

אבקת פקידים...

כדי לחסל את המשטר הביורוקראטי,
טי, אני מציע להשתמש באבקת פקי-
דים...

בין מורה ותלמיד

ה ת ל מ י ד : — לא הספקתי להכין
את השעורים.

ה מ ו ר ה : — אתה לא הספקת בע'
בר ואילו אני אתן לך לא מספיק
בהחה.

נשא "אחות" לאשה

— השמעת ? !
— !!
— הגיבור גנה סימן-טוב התחתן
עם אחותו...
— עם אחותו ?
— כן, עם אחותו מבית חולים.

חנניה גיפשמייך,
ראשון-לציון

בכל דור ודור...

דרכו של איש לחזור אחרי אשה.

(מדברי הקדמונים)

המצאה של משוגע

סייד בא לבית משוגעים כדי לס'
ייד את החורים. כשעלה על סולם כדי
לסייד את התקרה במברשת, ניגש אליו
אחד המשוגעים ואמר : חבר, החוק
היטב במברשת, כי אני לוקח את
הסולם.

ד. גנורב, טבריה

מבקש נוחיות באוטובוס

בעל חוקן אחז בידיו במוטות האר'
טובוס, אך הנמוך, שאינו מגיע אליהם,
מחזיק בזקן שכנו. לאחר דקות מספר
פונה אליו בעל חוקן : אולי תואיל
בטובך להניח את זקני :

ה צ ע י ר : מה יש, אתה כבר רוצה
לרדת ?

ע. הורוביץ, חיפה

הברלי מחירים

תייר אמריקני שבא לארץ הזמן
מונית בקו בינעירוני לנטיעה במשך
שבוע ימים. בסוף הנטיעה דרש הני'
הג מהתייר סכום של 110 ל"י.
התייר שתמה לשמע המחיר קרא
אל הנחג : "אדוני הנחג, איני רוצה
לקנות את המונית. אני רוצה לשלם
רק את דמי הנטיעה".

מ. שפירא, פתח תקוה

הטירון "מוחה"...

ה ק צ י נ : כשאתה יוצא לשמירה
ורואה דמות חשודה כלשהי קרא —
עצור ! לשם זיהוי.

למחרת יצא הטירון לשמירה ונפגש
באותו קצין שיצא אף הוא לשם ביקורת
בין המשמרות.

ה ט י ר ו נ : עצור לשם זיהוי ! מי
שם ?

ה ק צ י נ : חמור ! אינך מכירני ?
ה ט י ר ו נ : עצור, חמור, לשם זיהוי.

מ. ברודזינסקי, תל-אביב

דאז-דזר

הסיגריה החדשה של אחים בזרנו בע"מ

בפרט של לירה אחת זוכה בעל הבדיחה
הנדפסת ראשונה במדור זה. בדיחות
אנא לשלוח למערכת "העולם הזה". על
השעמפה יש לציין : "עולמנו זה הקסר".